

Bestuursverslag 2019

Stichting Prisma Almere

Voorwoord

Als wij het jaarverslag 2019 samenstellen is het maart/april 2020.

Het Covid-19 virus heeft zich ook in ons land razendsnel verspreid. De gevolgen blijken desastreus en de regering neemt ingrijpende maatregelen. De mensen die werkzaam zijn in de zorg leveren grootse prestaties. Met diep respect en bewondering aanschouwen wij hun betrokkenheid en inzet.

De scholen worden gesloten. In zeer korte tijd slagen onze leerkrachten en directeuren erin om “onderwijs op afstand te geven”. Er is veel maatschappelijke waardering voor de inzet van de leerkrachten. Wij op onze beurt zien hoezeer ouders zich betrokken tonen bij het onderwijs aan hun kind. We beseffen hoe zwaar de opvoeding van hun kind voor ouders is in deze periode. Veel ouders hebben zorg over hun inkomsten, zorgen over de gezondheid van henzelf of familieleden en zij moeten hun kinderen ook nog ondersteunen bij het maken van hun “schoolwerk”.

11 mei 2020 gaan de scholen weer gefaseerd open. We houden ons zo goed mogelijk aan de afspraken als volwassenen. We blijven op afstand. Maar in onze scholen zien we stralende kinderen en leerkrachten die blij zijn de kinderen weer dichtbij zich te hebben.

En we bidden met en voor elkaar, dat we allen deze crisis goed mogen doorkomen.

Terugkijkend op 2019 stellen we vast dat dit een goed jaar is voor onze stichting. Zoals de laatste vijf jaar het geval is, sluiten we het jaar financieel af met een iets gunstiger beeld dan we hadden begroot. Goede resultaten zijn zichtbaar als we kijken naar de onderwijskwaliteit op de scholen. De PDCA cyclus die aan de basis ligt van het kwaliteitssysteem heeft een brede basis gekregen binnen de stichting. Een beeld dat door de Inspectie van het Onderwijs wordt bevestigd met name op de gebieden: zicht op kwaliteit, kwaliteitszorg en zorgcultuur.

Het grootste compliment vinden we echter de bevinding dat Prisma samenwerking, afstemming en een gedeelde taal laat zien en horen op alle niveaus binnen de stichting. Een beeld dat binnen de organisatie maar ook door de stakeholders breed wordt gedeeld.

Ook de vele nieuwe collega's en nieuwe directeuren ervaren onze stichting als een “warm bad”. Onze verbondenheid, onze identiteit en professionele cultuur liggen letterlijk aan de wortels van ons nieuwe strategisch beleidsplan. De betrokkenheid van alle geledingen werd zichtbaar op bijvoorbeeld de Prismadag waar we met elkaar de totstandkoming van het strategisch beleidsplan en de start van het nieuwe jaar vierden. Bijna iedereen was aanwezig tot en met de gezellige afsluiting. En ook bij de jaaropening (nieuwjaarsreceptie) was de opkomst overweldigend.

Ik schrijf dit voorwoord in de wij-vorm. Omdat “wij”, bestuur, portefeuillehouders, staf, directeuren, RvT, GMR, gezamenlijk met de leerkrachten en het ondersteunend personeel Prisma vormen.

Zorg voor kwaliteit, goede verantwoording, gedeelde verantwoordelijkheid en vertrouwen vormen de basis van onze organisatie. Door deze basis, deze cultuur ook, doorstaan we momenteel de crisis goed. We besteden veel aandacht aan een goede relatie en communicatie met de ouders.

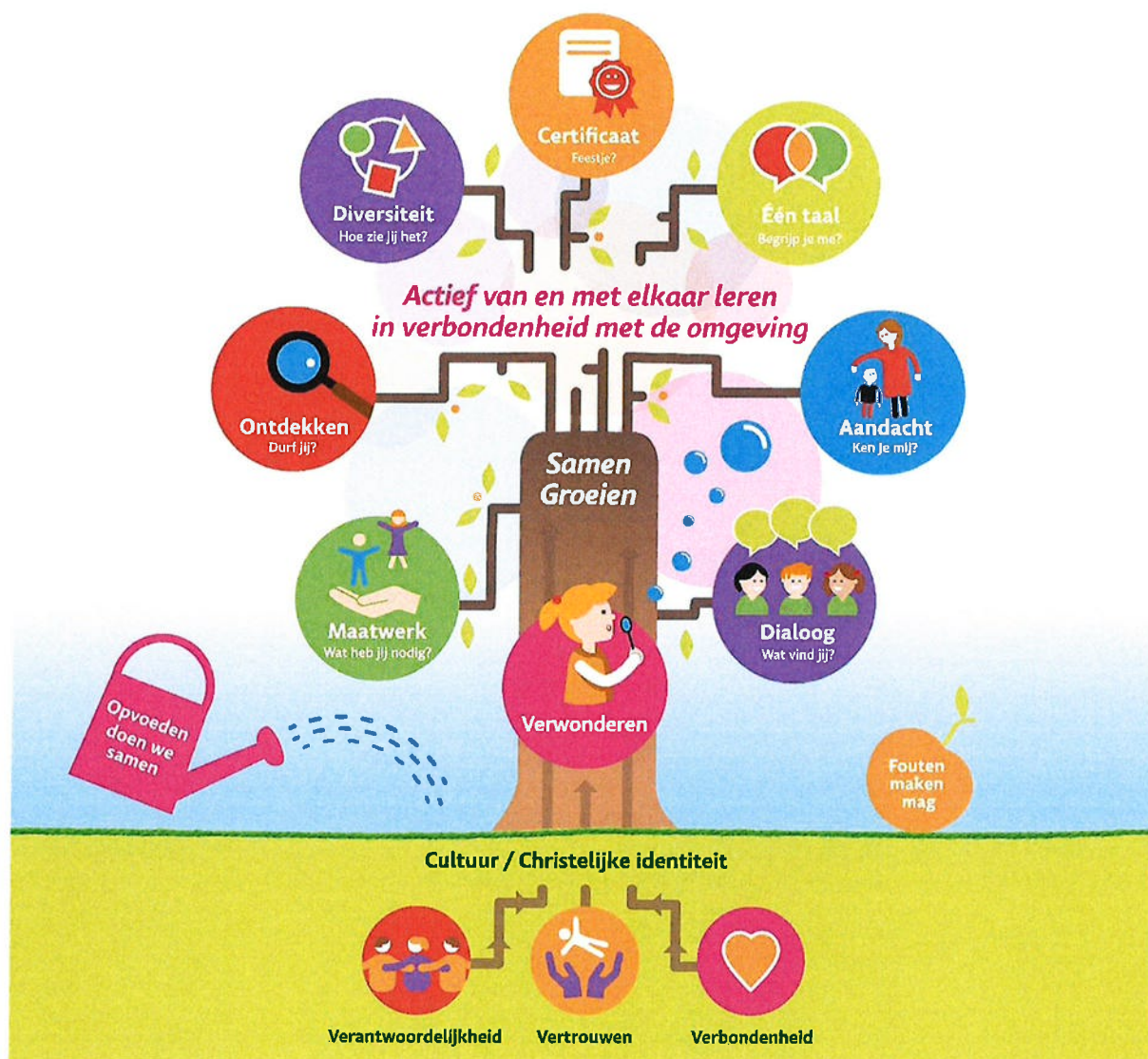
We handelen vanuit het hart, met verstand en met de middelen die we hebben, om voor de kinderen een zo passend mogelijk aanbod in een veilige maar ook uitdagende omgeving te bieden.

Het is een voorrecht deze organisatie te mogen besturen.

Meindert Eijgenstein

College van Bestuur

Samen groeien met Prisma

Inhoud

1. Het bestuursverslag	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Code goed bestuur	6
1.2.1 Organogram	6
1.2.2 Algemene bestuursgegevens	7
1.2.3 Scholenoverzicht	8
1.3 Raad van Toezicht	9
1.3.1 Taak	9
1.3.2 Samenstelling en rooster van aftreden	9
1.3.3 Vergaderen en functioneren	10
1.3.4 Uit de vergadering	11
1.3.5 Professionalisering	11
1.4 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en GMR personeelsgeleding	11
1.4.2 Bijeenkomsten GMR	12
1.4.3 Bijeenkomst met Raad van Toezicht	12
1.4.4 Scholing MR/GMR	12
1.5 Kernactiviteiten en organisatiedoelen	13
1.5.1 Taakopvatting	13
1.5.2 Nieuw Strategisch Beleidsplan	13
1.5.3 Missie en visie 2014-2018	13
1.5.3 Missie en visie 2019-2023	14
1.6 Dialoog	16
1.7 Klachtenprocedure	17
2. Onderwijs	18
2.1 Beleid	18
2.2 Beleidsvoornemens en doelstellingen	18
2.3 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	19
2.4 Onderwijskwaliteit en organisatie	20
2.5 Totaal aantal leerlingen	21
2.6 Onderwijsresultaten	21
2.7 Passend Onderwijs	22
2.8 Het jonge kind	23
3. Identiteit	24
4. Personeelsbeleid	25
4.1 Algemeen	25
4.2 Personeelssterkte	25
4.3 Ontwikkelingen	26
4.4 Internationalisering: stand van zaken en vooruitblik	28
4.5 Opleiden in de school	28
4.6 Verzuim	29
4.7 Beheersing eventuele uitkeringen	29
5. Huisvesting	30
6. Financieel Jaarverslag en Planning en Control	32
6.1 Financieel jaarverslag en jaarrekening 2019	32
6.2 Algemeen	32

6.3 Toezicht en verantwoording	32
6.4 Risicoparagraaf	33
6.4.1 Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	34
6.4.2 Toekomstparagraaf	36
6.4.3 Investeringsbeleid	38
6.4.4 Middelen prestatiebox	39
Bijlage 1 Nevenfuncties bestuurder en toezichthouders 2019	40
Jaarrekening	41

1. Het bestuursverslag

1.1 Algemeen

In het bestuursverslag wordt door het College van Bestuur inzicht gegeven over de financiële positie, het investeringsbeleid, het onderwijskundig beleid, organisatorische ontwikkelingen, de kosten van de bedrijfsvoering, de beleggingen, de relaties met andere rechtspersonen, etc. Dat is van belang voor alle interne betrokkenen, maar uiteraard ook voor alle externe relaties. Ook informeren wij u over de investeringen, de financiering daarvan en de personeelsbezetting. Door de transparante verantwoording kan men zich een oordeel vormen over o.a. de vermogenspositie.

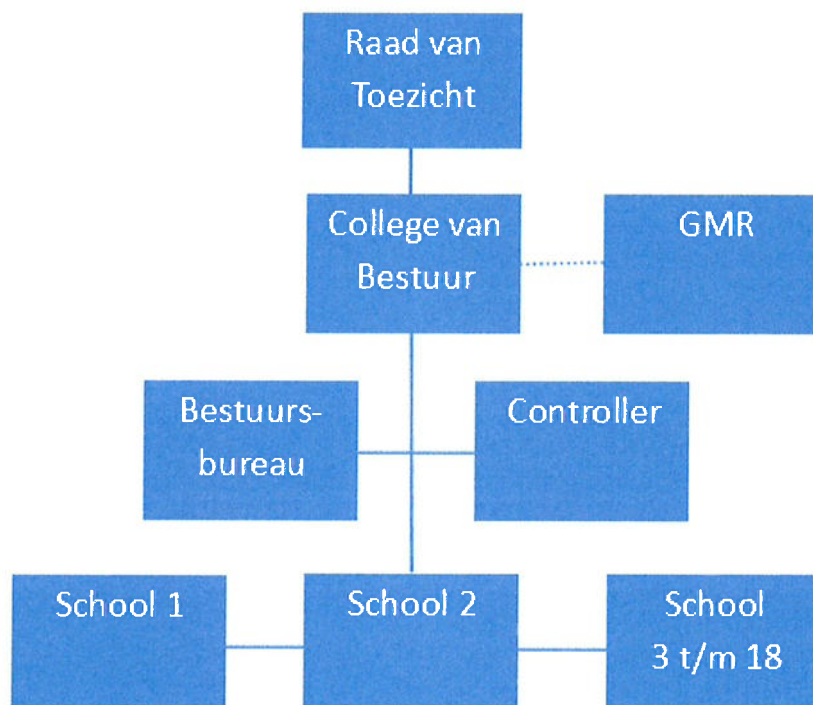
1.2 Code goed bestuur

Binnen Prisma is een code vastgesteld die op de organisatie van onze stichting voor christelijk onderwijs is toegesneden. Daarbij geldt onder meer dat het College van Bestuur haar legitimering vindt in de instandhouding van de scholen, waarbij het bestuurlijk handelen transparant en 'actief openbaar' is.

Dat wil zeggen dat relevante inlichtingen en gegevens uit eigen beweging worden verstrekt aan alle belanghebbenden. Dit komt op het volgende neer:

- Het College van Bestuur handelt zó dat er geen vermenging is tussen school-bestuurlijke belangen en eigen zakelijke en/of persoonlijke belangen, en dat iedere schijn daartoe wordt vermeden.
- Het handelen van het College van Bestuur wordt gekenmerkt door betrouwbaarheid zodat kan worden gerekend op gedane toezeggingen en gewekte verwachtingen.
- Het College van Bestuur en individuele bestuurders handelen zo dat alle belanghebbenden met respect worden bejegend en hun belangen correct worden afgewogen.
- Het College van Bestuur draagt zorg voor een deugdelijke bedrijfsvoering gericht op het realiseren van de vooraf geformuleerde doelen.

1.2.1 Organogram

1.2.2 Algemene bestuursgegevens

Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het beleid van Prisma en de onder de stichting vallende scholen. De directeuren zijn eindverantwoordelijk voor hun school binnen de door het College van Bestuur vastgestelde kaders en leggen aan het bestuur verantwoording af. Prisma heeft een beperkte hiërarchische structuur. Dit is terug te zien in het geringe aantal organisatielagen. Er is gekozen voor een besturingsmodel met een organische en dynamische structuur, distributief leiderschap en een grote mate van autonomie van de scholen. Het bestuur heeft een aantal kerntaken gedelegeerd aan portefeuillehouders. Dit zijn directeuren die het bestuur vertegenwoordigen naar externe en interne stakeholders en overige relaties voor de betreffende portefeuille. Intern ondersteunen de portefeuillehouders het bestuur en de directeuren bij de uitvoering van het beleid en het voorbereiden van nieuw beleid. De stichting onderscheidt in 2019 de portefeuilles : Kwaliteit, Passend Onderwijs, Jonge kind en Identiteit. De portefeuille Personeel (en Organisatie) is belegd bij de directeur van het Bestuursbureau.

Het College van Bestuur presenteert zich naar buiten onder de naam: Stichting voor Christelijk onderwijs te Almere, met als gebruikte afkorting de naam Stichting Prisma (Almere) of Prisma. De stichting is statutair opgericht op 1 januari 2005, gevestigd te Almere en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Almere onder nummer 41246349.

Overige:

Instellingsnummer:	40114
Correspondentieadres :	Postbus 10149, 1301 AC Almere
Bezoekadres:	Randstad 20-31, 1314 BC Almere
Telefoonnummer:	036 - 534 63 00
Faxnummer:	036 - 534 59 00
Website:	www.prisma-almere.nl
E-mail:	bestuur@prisma-almere.nl

Binnen de hiërarchische structuur van de organisatie worden onderscheiden: de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de schooldirecteuren.

Het College van Bestuur stuurt de schooldirecties aan. En wordt daarbij ondersteund door de medewerkers van het Bestuursbureau van Prisma. De bestuurder van Prisma is de heer M.A. (Meindert) Eijgenstein. Directeuren, medewerkers en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) denken actief mee over beleidsontwikkeling binnen Stichting Prisma. De directeurenraad is een beleidsvoorbereidend orgaan. De directeuren stemmen hun schoolbeleid op elkaar af. Zij bereiden het strategisch beleid voor dat op schoolniveau wordt uitgevoerd. Ook is er ruimte voor intervisie. De GMR overlegt met het College van Bestuur namens ouders en personeel en oefent invloed uit op het beleid van Prisma over aangelegenheden die alle Prismascholen aangaan.

De Raad van Toezicht (RvT) is belast met het toezicht op het College van Bestuur en het beleid van Stichting Prisma Almere. De RvT bestaat uit vijf personen. Voorzitter is mevrouw drs. M.K. Visser en de vier leden zijn mevrouw mr. A. van Holten en de heren E.J.W. Hietland RA, mr. G. Rietkerk en dr. T.M. Willemse.

1.2.3 Scholenoverzicht

Het College van Bestuur heeft achttien scholen en het bestuursbureau onder haar bevoegd gezag staan. De Klimop is een school voor speciaal basisonderwijs.

Naam school	BRIN	Adres	Naam directeur
De Ark	12PM	Middenhof 210 1354 EV Almere	Tjesjen Kuiper
De Driemaster	12XA	Tegelenpad 2 1324 DS Almere	Susan Benning tot 1-8-2019 Michelle Brown vanaf 1-8-2019
De Ichthus	13CW	Rijnweg 10 1316 EP Almere	Mascha Paliama tot 1-8-2019 Karin Kwant vanaf 1-8-2019
Het Kompas	13IF	Binnenkruierstraat 5 1333 EC Almere	Sandra Roozeboom
De Regenboog	13NH	Klipgriend 1 1356 GA Almere	Ingrid de Vries tot 1-8-2019 Berrit Bakker vanaf 1-8-2019
De Lichtboei	23EV	Luitstraat 7 1312 LH Almere	Amerensia van Houwelingen
De Olijfboom	23ZV	Bongerdstraat 2 1326 AB Almere	Fred de Ruiter tot 1-8-2019 Aletta Wijnsouw vanaf 1-8-2019
De Buitenburcht	23ZW	Zonnebloemweg 66 1338 TV Almere	Jenneke Kester (Bovenschools directeur Almere Buiten)
SBO De Klimop	24FT	Rossinistraat 5 1323 BP Almere	Ankie Rooze Erik van Faassen (interim vanaf 19-08-2019)
De Kraanvogel	25KT	Perzikstraat 24 1326 HN Almere	Frank Groot tot 1-3-2019 Rina Monen vanaf 1-3-2019
De Omnibus	26AC	J. Slauerhoffstraat 53 1321 HE Almere	Elies Kok tot 1-8-2019 Mascha Paliama vanaf 1-8-2019
De Dukdalf	26AC	Makassarweg 68 1335 HZ Almere	Margareth van Meerveld tot 1-4-2019 Arjen Gaasterland vanaf 1-4-2019
De Optimist	27AA	Hildo Kropstraat 20 1328 BC Almere	Miranda van der Kamp Paula van Kuijk tot 1-11-2019
De Windwijzer	27XH	Kraaiennest 4 1319 DA Almere	Samantha Bouwhuis
Het Drieluik	27XJ	Ten Harmsen v.d. Beekpad 4 1336 BK Almere	Saskia Linschoten tot 6-5-2019 Tamara Rumpin
De Kleine Wereld	29TC	Nederlandhof 5 1362 DC Almere	Erik van Faassen (interim)
De Ruimte	30PE	Nimfenplein 1 1363 SV Almere	Astrid Duyff (interim) tot 1-3-2019 Frank Groot vanaf 1-3-2019
De Verwondering	31LN	Marie Curielaan 301 1341 BA Almere	Miranda van der Kamp tot 1-11-2019 Paula van Kuijk

In het landelijk kader van Passend Onderwijs is Prisma aangesloten bij: Coöperatie Passend Onderwijs Almere, Grote Markt 2-1, 1315 JG Almere.

Alle schoolbesturen van Almere, waaronder Stichting Prisma Almere, nemen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de zorgleerlingen in Almere. Stichting Prisma Almere participeert in de ledenraad (het toezichthoudend orgaan) van de coöperatie.

De relatie met de gemeente wordt vorm gegeven in de contacten met de verschillende afdelingen en het regulier op overeenstemming gericht overleg (BOSA) dat besturen en gemeente met elkaar inrichten. In het huisvestingsoverleg is zowel onderhoud als nieuwbouw een belangrijk thema. Intensieve contacten zijn er ook over thema's als de ontwikkeling van integrale kindcentra, de kwaliteit van het onderwijs en de relatie tussen zorg, welzijn en onderwijs. De gemeente Almere spant zich in om middels het verstrekken van subsidies via de LEA (Lokale Educatieve Agenda) en de Impulsregeling een wezenlijke bijdrage te leveren aan de verbetering van het onderwijs in onze stad.

Als één na grootste onderwijsorganisatie in Almere wordt van Prisma verwacht dat de organisatie actief deelneemt aan alle relevante overlegorganen en werkgroepen. Omdat Prisma een bescheiden omvang kent van College van Bestuur en bestuursbureau vraagt deze deelname een aanzienlijke tijdsinvestering.

1.3 Raad van Toezicht

1.3.1 Taak

Eén van de taken van de Raad van Toezicht is het houden van toezicht op het functioneren van de organisatie en het College van Bestuur. In het bijzonder houdt de Raad van Toezicht oog op de vormgeving van de Christelijke identiteit van de organisatie. De raad is verder verantwoordelijk voor het vaststellen van begroting, jaarrekening, bestuursverslag en het strategisch beleid, waarbij ook gelet moet worden op de uitvoerbaarheid van beleid en de evaluatie van de uitvoering. Ook vervult de Raad van Toezicht de rol van werkgever van het bestuur. De raad staat het College van Bestuur met raad terzijde en fungeert als klankbord. Voorts is er voortdurend aandacht voor de naleving van het wettelijk kader. Ook is de raad verantwoordelijk voor het werkgeverschap van de bestuurder. Met dit verslag wil de raad mede invulling geven aan het verantwoorden van de werkzaamheden.

De Raad van Toezicht houdt toezicht vanuit de grondslag en de belangen van de stichting en alle daarmee verbonden stakeholders, zoals ouders, medewerkers, andere schoolbesturen, onderwijsinspectie, gemeente, etc. De raad werkt met een jaaragenda en volgt de Code Goed Bestuur.

De Raad van Toezicht heeft toegezien op de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen. Dit deed de Raad van Toezicht door het goedkeuren van de begroting en de jaarrekening van Stichting Prisma.

1.3.2 Samenstelling en rooster van aftreden

Raad van Toezicht	Functie	Datum aantreden	Afloop eerste periode	Datum aftreden
Mw. Drs. M.K. Visser	Voorzitter	1-1-2014	1-1-2018	1-1-2022
Dhr. Mr. G. Rietkerk	Vice voorzitter	1-1-2012	1-1-2016	1-1-2020
Mw. Mr. A. van Holten	Lid	1-1-2013	1-1-2017	1-1-2021
Dhr E.J.W. Hietland RA	Lid	1-1-2016	1-1-2020	1-1-2024
Dhr. Dr. T.M. Willemse	Lid	1-1-2018	1-1-2022	1-1-2026

Binnen de Raad van Toezicht is een taakverdeling gemaakt die voorziet in een aantal aandachtsgebieden, zoals onderwijs, financieel, werkgeverschap en identiteit. De portefeuilleverdeling is als volgt:

- Auditcommissie: de heren Rietkerk en Hietland
- Identiteit: mevrouw Van Holten en de heer Rietkerk
- Onderwijs: mevrouw Visser en de heer Willemse
- Werkgeverschap: mevrouw Van Holten en mevrouw Visser

In 2019 is conform begroting € 30.000 uitgegeven aan de jaarlijkse vergoeding van de leden van de Raad van Toezicht.

In verband met het einde van de tweede termijn van de heer Rietkerk is een procedure gestart voor de werving van een nieuw lid van de Raad van Toezicht. Uit die procedure zijn uiteindelijk twee kandidaten gekomen, die beide benoemd zijn. Daarmee is ook direct voorzien in de vacature die ontstaat op 1-1-2021 bij het reglementair aftreden van mevrouw Van Holten. De nieuw benoemde leden van de Raad van Toezicht zijn de heer De Roos en mevrouw Van der Meer-Lopez. De heer Hietland is per 1 januari 2020 benoemd voor een tweede termijn.

1.3.3 Vergaderen en functioneren

De raad heeft in 2019 vijf reguliere vergaderingen gehad met het College van Bestuur. De raad heeft éénmaal een avond in afwezigheid van de bestuurder vergaderd over het profiel nieuwe bestuurder. Bij twee reguliere bijeenkomsten is een deel zonder bestuurder vergaderd. Onderwerpen waarover in de vergadering zonder bestuurder is gesproken zijn: profiel en werving bestuurder. In één van deze bijeenkomsten is gesproken met een delegatie van de directeurenraad en de directeur bestuursbureau over de procedure werving bestuurder. De auditcommissie kwam in het verslagjaar tweemaal bijeen (op 16 mei en 6 november). De heren Hietland en Rietkerk zijn in januari aanwezig geweest bij de behandeling van de begroting 2019 door de GMR. Omdat de accountant stopt met controle bij onderwijsinstellingen is een procedure gelopen om een nieuwe accountant te benoemen. De onderwijscommissie heeft in het verslagjaar niet vergaderd. De commissie werkgeverschap heeft in 2019 éénmaal met de bestuurder gesproken. De voorzitter van de Raad van Toezicht controleert de declaraties van het College van Bestuur.

Scholenbezoek

In 2019 heeft de raad een bezoek gebracht aan De Ark en De Verwondering. In oktober is er in plaats van een scholenbezoek een ontmoeting geweest met de nieuwe directeuren.

Het Baken Almere

In 2019 is er eenmaal overleg geweest tussen de voorzitters van de Colleges van Bestuur en Raden van Toezicht van Het Baken Almere en Prisma om de samenwerking te bespreken.

Bijeenkomst Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Op 12 maart 2018 heeft de raad de jaarlijkse bijeenkomst gehad met de voltallige Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad over het Strategisch Beleidsplan (SBP, 2019-2023). In groepjes is gesproken over de volgende onderwerpen uit het SBP: personeelsbeleid, organisatieontwikkeling, onderwijsaanpak, partnerschap en identiteit.

Bijeenkomst Directeurenraad

Op 14 mei 2019 was de jaarlijkse ontmoeting met de directeurenraad met als thema: de toekomst van Prisma. Gegeven het lerarentekort, de wisselingen bij de directies en het aanstaande pensioen van de bestuurder is er gesproken over wat er moet gebeuren om Prisma toekomstbestendig te kunnen maken.

Inspectie van het Onderwijs

In het kader van het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen van de Inspectie van het Onderwijs heeft de voorzitter van de raad gesproken met één van de inspecteurs.

Overige contactmomenten

De Raad van Toezicht onderhoudt naast hiervoor genoemde bijeenkomsten op een meer informele manier contacten met de organisatie en haar medewerkers, bijvoorbeeld door het bezoeken van de kerstborrel en de nieuwjaarsbijeenkomst. Drie leden van de raad hebben de Prismadag bijgewoond. De leden ontvingen een uitnodiging voor het slaan van de eerste paal van de ecologische school De Verwondering.

1.3.4 Uit de vergadering

- De begroting van 2019 is goedgekeurd in januari.
- De portefeuillehouders Onderwijs, Kwaliteit en Passend Onderwijs hebben een presentatie aan de raad gegeven.
- Het bestuursformatieplan is besproken in aanwezigheid van de directeur bestuursbureau en de controller. Tijdens deze bespreking en op de andere vergaderingen heeft de raad uitgebreid met het bestuur gesproken over de zorg ten aanzien van de werkdruk en de vacatures, zowel onder leerkrachten als directieleden.
- De raad keurde het bestuursverslag en de jaarrekening 2018 goed.
- De raad keurde het Strategisch Beleidsplan (2019-2023) goed.
- De bestuurder informeert de raad over de voortgang bouw ecologische school.
- De raad stelde de klassenindeling WNT van de bestuurder vast.
- De jaaragenda van de Raad van Toezicht is besproken en vastgesteld.
- Er is een selectietraject gestart voor een nieuwe accountant. Vanuit dat traject is gekozen voor Van Ree als de nieuwe accountant met ingang van controle 2019.
- Bij de behandeling van het punt integriteit is de conclusie dat er geen sprake is van belangenverstrengeling.
- De voortgangsrapportages van de bestuurder zijn een vast agendapunt.
- De raad neemt het advies van de sollicitatiecommissie over om zowel mevrouw Van der Meer-Lopez als de heer De Roos per 1 januari 2020 te benoemen als lid van de Raad van Toezicht van Stichting Prisma.
- De raad besluit om bij iedere vergadering een deel van de vergadering zonder bestuurder te vergaderen.

1.3.5 Professionalisering

De professionalisering van alle medewerkers, maar ook van College van Bestuur en Raad van Toezicht heeft voortdurend aandacht. In het verslagjaar heeft de raad geen aparte studiemomenten georganiseerd.

1.4 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en GMR personeelsgeleding

1.4.1 Leden van de GMR

- Voorzitter mevrouw J. (Jennifer) Scheltens, ouder van De Optimist. Mevrouw Scheltens is in februari door omstandigheden afgetreden als voorzitter, waardoor er een vacature ontstond. In juni is een nieuwe voorzitter benoemd: de heer P. (Paul) Steltman, ouder van De Ruimte.
- Plaatsvervangend voorzitter de heer H. (Harm) Gijsbers, ouder van De Olijfboom.
- Van bijna elke Prismaschool een personeelslid en een oudergeleding vanuit de MR. Vanuit De Verwondering is er nog geen deelname aan de GMR.
- Mevrouw M. (Marjanne) Schnitker, bureau Prisma, als ambtelijk secretaris.
- De Ruimte en het bureau hebben een eigen MR. De Ruimte participeert wel in de GMR.

1.4.2 Bijeenkomsten GMR

De GMR heeft in 2019 zes bijeenkomsten gehad met het College van Bestuur. In de zes GMR bijeenkomsten zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Begroting 2019; in gesprek met Hetty Methorst (controller van Prisma).
- Informatiebeveiligings- en privacybeleid; het incidentenregister 2018 is doorgenomen, afgerond en ondertekend.
- Visie en notities onderwijsassistent en leraarondersteuner; instemming op definitieve versie.
- Kwaliteit van het onderwijs binnen Prisma; in gesprek met Rieneke Pruis (kwaliteitszorgmedewerker en onderwijskundige) en Meindert Eijgenstein (College van Bestuur).
- Update Management Statuut en Reglementen MR en GMR.
- Scholing (nieuwe) (G)MR-leden.
- Bestuurlijke rapportage Tevredenheidsonderzoek Prisma.
- Bestuursformatieplan; in gesprek met Rob Bruijnes (directeur bestuursbureau).
- Passend Onderwijs; in gesprek met Margareth van Meerveld (bovenschools directeur en portefeuillehouder Passend Onderwijs) over Passend Onderwijs binnen Prisma en binnen onze stad Almere.
- Notitie 'Groeien in professionele ontwikkeling is maatwerk'.
- De profielschets voor het nieuwe RvT-lid 2020, met de heer Anne Sjoerd Woudstra (personeelslid van De Ichthus) als GMR lid in de selectiecommissie.
- Jaarverslag en Jaarrekening Prisma 2018.
- Stand van zaken directievacatures.
- Strategisch Beleidsplan.
- Prismadag, waar ook alle GMR leden voor uitgenodigd waren.
- Besteding werkdrukverlagende middelen op de scholen.
- Speerpunten van de MR.
- Protocol Meldcode; in gesprek met Margareth van Meerveld (bovenschools directeur, portefeuillehouder Passend Onderwijs en aandachtsfunctionaris kindermishandeling).
- Evaluatie GMR.

1.4.3 Bijeenkomst met Raad van Toezicht

De GMR heeft twee contactmomenten gehad met de Raad van Toezicht. Eén bijeenkomst waarbij de stichtingsbegroting besproken werd, waarbij Erwin Hietland en Gijsbert Rietkerk van de Raad van Toezicht aanwezig waren.

De tweede bijeenkomst was met alle leden van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, stafleden en portefeuillehouders. Deze themabijeenkomst stond in het teken van het Strategisch Beleidsplan en zijn we in 5 groepen in gesprek gegaan over de volgende onderwerpen:

- Personeelsbeleid, samen met Jodi Liefhebber (personeelsfunctionaris)
- Organisatieontwikkeling, samen met Jenneke Kester (bovenschools directeur Het Kompas, Het Drieluik en De Buitenburg)
- Onderwijsaanpak, samen met Rieneke Pruis (kwaliteitszorgmedewerker en onderwijskundige)
- Partnerschap, samen met Elies Kok (directeur De Omnibus + portefeuillehouder kwaliteit)
- Identiteit, samen met Meindert Eijgenstein (CvB)

In elke groep zat ook een lid van de Raad van Toezicht.

1.4.4 Scholing MR/GMR

In september 2019 hebben verschillende leden van de MR van de scholen, leden van de GMR en directeuren een basistraining MR/GMR gehad. Deze tweedelige training (2 avonden) werd verzorgd door trainer/adviseur Klaas Jurjens van CNV Academie.

De training is aangeboden aan één groep van 23 personen. Twee scholen waren met de gehele

MR aanwezig, maar er waren ook individuele (nieuwe) leden van scholen aanwezig. Centraal thema is de bevoegdheden: wat kan, moet en mag een MR (niet)?

In de training is o.a. aandacht besteed aan:

- Toenemend belang en voorwaarden voor medezeggenschap
- Procedures - formeel en informeel
- Communicatie - organisatie aspecten

1.5 Kernactiviteiten en organisatiedoelen

1.5.1 Taakopvatting

Stichting Prisma Almere bestaat uit achttien scholen voor primair onderwijs waaronder één school voor speciaal basisonderwijs. 500 medewerkers verzorgen onderwijs aan 5200 leerlingen. Prisma is een ondernemende organisatie. De missie en visie van Prisma vormen de brug tussen onze identiteit en de algemene strategische ontwikkelingen die we op lange termijn willen bereiken. Daarnaast zijn we een lerende organisatie, waarbij we mogelijkheden creëren tot informatie-uitwisseling, samenwerking en intervisie. Ons personeel is ons kapitaal. Daarom zetten we actief in op professionalisering van ons personeel en bijbehorende competentieontwikkeling.

1.5.2 Nieuw Strategisch Beleidsplan

In 2019 is ons nieuwe Strategisch Beleidsplan (2019-2023) ontwikkeld. Een jaar waarin we terugblikken en vooruit kijken. In dit bestuursverslag daarom twee hoofdstukken betreffende de doelen die we hebben behaald, voortgekomen uit de Strategische Beleidsplannen (2014 - 2018 en 2019-2023).

1.5.3 Missie en visie 2014-2018

Missie

Stichting Prisma Almere staat voor kleurrijk en kansrijk onderwijs voor ieder kind. Ons onderwijs vindt zijn inspiratie in de christelijke traditie. Het personeel verzorgt boeiend, uitdagend en kwalitatief goed primair onderwijs zodat kinderen een goede basis meekrijgen van waaruit zij voldoende toegerust hun weg kunnen vervolgen in de maatschappij.

Visie

Stichting Prisma vindt het belangrijk kinderen in het onderwijs vertrouwd te maken met de christelijke traditie en hen de Bijbelse verhalen mee te geven als kostbare bagage voor hun verdere leven. Prisma streeft ernaar in de omgang met elkaar en in de vormgeving van het onderwijsproces kinderen iets te laten ervaren van deze traditie. Deze traditie geeft aan mensen vertrouwen, verantwoordelijkheid en inspiratie in het alledaagse leven en voedt het denken over waarden en normen. Begrippen als verbinden, beleven, samenleven, solidariteit en gerechtigheid staan centraal. Op die manier draagt Prisma bij aan het werkelijke samenleven van mensen.

Strategisch Beleidsplan 2014-2018

Kern: uitgaan van verschillen, basis lerende organisatie, leiderschap, realiseren partnerschappen.

Professionaliteit

De stichting verder ontwikkelen tot lerende organisatie. Het leren van en met elkaar is daarbij een gezamenlijk uitgangspunt.

Resultaat 2018: Vrijwel alle leerkrachten maken gebruik van het individuele scholingsbudget. De Prisma Academie heeft haar aanbod vergroot. Directies zetten actief in op nascholing van het personeel. 'Duurzame inzetbaarheid' is ingebed. De directies gebruiken een gevalideerd

instrument waarmee de didactische vaardigheden van leerkrachten in beeld worden gebracht. Het aantal opleidingsscholen (waar studenten worden opgeleid) is uitgebreid en werken samen.

Inductiebeleid ontwikkelen voor nieuw personeel.

Resultaat 2018: Op Stichtingsniveau is een scholingsaanbod ontwikkeld voor de 180 nieuwe collega's die zijn komen werken bij Prisma.

Scholen moeten grip krijgen op kwaliteitsontwikkeling op groeps- en schoolniveau. Beleid is vastgelegd in de notitie "Grip op kwaliteit".

Resultaat 2018: De kwaliteitscultuur en de kwaliteitszorg op de scholen zijn goed.

Partnerschap

De toeleiding van kinderen en ouders naar arrangementen of voorzieningen in de wijk of stad is optimaal geregeld, gedurende de basisschoolperiode als ook tijdens de overgang naar het voortgezet onderwijs.

Resultaat 2018: dit is nog niet volledig gerealiseerd. Prismascholen zijn wel actief in de wijken en zijn vaak voortrekkers van de zorgstructuur in de wijk.

Kinderopvang is verbonden aan de school.

Resultaat 2018: alle Prismascholen werken samen met instellingen voor kinderopvang. Op een aantal scholen zijn er peutergroepen gestart met een geïntegreerd aanbod.

De scholen geven educatief partnerschap vorm en inhoud.

Resultaat 2018: alle Prismascholen zijn gecertificeerd door de stichting Actief Ouderschap. Hiermee wordt aangegeven dat ook via scholing, inzet van externe expertise en het delen van ervaringen landelijk gewerkt wordt aan professionalisering van het personeel om de samenwerking tussen ouders en scholen verder te versterken.

Leiderschap

Prismascholen zijn in toenemende mate in staat tot goede zelfevaluatie en delen expertise met elkaar onder meer door visitaties.

Resultaat 2018: directeuren hebben een format voor de managementrapportages (Maraps) ontwikkeld, afgestemd op het inspectiekader. Directeuren hebben met elkaar een evaluatieve cyclus ontwikkeld waarin zowel de kwaliteitsaspecten als de cultuuraspecten zijn opgenomen.

Bestuur, directies, leerkrachten en leerlingen tonen hun leiderschap = gericht op de eigen ontwikkeling, de ontwikkeling van (mede)leerlingen, collega's en van teams.

Resultaat 2018: Prisma heeft een op samenwerken en leren gerichte professionele cultuur. De directeuren hebben zich uitgesproken in een notitie (met beelden): "Wij omarmen diversiteit". De bestuurder heeft delen van de bestuurlijke portefeuille en zeggenschap gedelegeerd aan de directeur bestuursbureau en portefeuillehouders.

Identiteit

De identiteitsnotitie "We hebben je wat te vertellen" is leidend.

Resultaat 2018: Samenwerking met Het Baken (vo) leidde drie achtereenvolgende jaren onder meer tot de uitvoering van "The Passion" voor leerlingen, ouders en teams.

1.5.3 Missie en visie 2019-2023

Missie

Groei samen! Actief leren van en met elkaar in verbondenheid met de wereld

De Prisma scholen zijn erop gericht dat alle kinderen voldoende zelfkennis en zelfwaardering opdoen om optimaal te kunnen functioneren in een maatschappij die voortdurend verandert. Begrippen als respect, verbinden, beleven, samenleven, solidariteit en gerechtigheid, maar ook kritisch beschouwen staan centraal. Het gaat om het *samen-leven* en *samen-leren* van mensen. In de omgang met elkaar en in de vormgeving van het onderwijsproces streeft Prisma ernaar kinderen iets te laten ervaren van de christelijke traditie die in essentie de boodschap heeft: "Heb elkaar lief". Deze traditie geeft vertrouwen, verantwoordelijkheid en inspiratie in het alledaagse leven en voedt het denken over waarden en normen. Een belangrijke opdracht voor volwassene en kind is: *leer jezelf kennen!*

Visie

Kwalitatief goed onderwijs staat op alle Prisma scholen hoog in het vaandel. De scholen geven hieraan een gevarieerde onderwijskundige invulling. Dit betekent dat op iedere school diversiteit uitgangspunt is van het handelen. De inzet van handelingsgericht werken 'op weg naar betere kansen en resultaten' geeft deze visie kleur en betekenis.

Ons onderwijs is dienstbaar aan de gehele ontwikkeling van het kind. Er is aandacht voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling, voor samenleven en samenwerken. Kinderen leren zoveel mogelijk in een betekenisvolle en uitdagende context. De school is een belangrijke plek waar je samen met anderen leert. Personeelsleden van Prisma spelen direct of indirect een belangrijke rol in het leerproces van ieder kind. Het personeel is het kapitaal van de stichting, waarin veel wordt geïnvesteerd.

Prisma is een lerende organisatie waarin levenslang leren uitgangspunt is: leren van en met elkaar. Prisma vraagt van haar personeel dan ook om zich blijvend te ontwikkelen en te scholen. De Prisma scholen staan midden in de maatschappij en zijn niet los te denken van de omgeving. De scholen hebben de wens om met de ouders gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen voor de opvoeding en het onderwijs. Daarom betrekken zij ouders actief bij de ontwikkeling van hun kinderen en bij de school. Daarnaast werken de scholen nauw samen met verschillende partners die voor- en naschoolse opvang verzorgen. Bij het onderwijs aan kinderen met speciale onderwijsbehoeften worden onze leerkrachten mede ondersteund vanuit de stichting Passend Onderwijs Almere.

Strategisch Beleidsplan 2019-2023

Onderzoekende houding op alle niveaus

Met de kwaliteitszorgnotitie 'Zichtbaar kwaliteit' gaan we een stap verder dan de notitie 'Grip op kwaliteit'. Het accent ligt nu niet meer zozeer op monitoring, verbetering en verantwoording van de basiskwaliteit, maar op schoolontwikkeling op basis van onderzoek. Hiervoor is het van belang dat er op alle niveaus gewerkt wordt vanuit een onderzoekende houding.

Scholen formuleren eigen ambities in het schoolplan. Naast de wijze waarop zij de basiskwaliteit waarborgen, beschrijven scholen daarin hoe zij werken aan ontwikkelen, leren én innoveren, bijvoorbeeld ICT-gebruik in het onderwijs en W&T (Wetenschap & Techniek). Scholen geven vervolgens aan hoe zij hun eigen kwaliteit onderzoeken. Het gaat daarbij niet alleen om het product, maar ook om het proces en om een organisatiecultuur die een actieve, reflecterende en zelfsturende vorm van schoolontwikkeling en van verantwoording ondersteunt.

Leerkrachten worden meer uitgedaagd en toegerust om na de analyses van de bereikte resultaten van het leerproces verder onderzoek te doen en met elkaar te reflecteren op de doelen en activiteiten die zij op basis van dat onderzoek uitvoeren. In het bovenscholingsaanbod is er aandacht voor het ontwikkelen van de vaardigheden die leerkrachten hiervoor moeten beheersen. Directeuren bevorderen de vorming van professionele

leergemeenschappen (PLG), waarin leerkrachten samenwerken met collega's van andere scholen.

Kinderen worden uitgedaagd om kritisch te reflecteren op elkaar en op de informatie die zij krijgen. Ze leren vragen te formuleren en antwoorden te zoeken. Niet alleen het resultaat van het leren, maar ook het leerproces krijgt aandacht. Dit vraagt van leerkrachten dat ze het gesprek met kinderen op een bepaalde manier voeren. Op alle scholen is er voor bovenbouwleerlingen een omgeving die de onderzoekende houding stimuleert en faciliteert.

Organisatiecultuur

Voor Prisma geldt dat de organisatie zich regelmatig intern en extern laat doorlichten. Er is op alle terreinen van de organisatie sprake van maximale transparantie en de governance en de medezeggenschap zijn zeer goed geregeld. Financieel is die transparantie expliciet doordat de ontvangen middelen tot op schoolniveau in beeld worden gebracht.

Externe factoren van invloed op de Almeerse context

- a. In onze stad staat de kwaliteit van het onderwijs al jaren onder druk. De komende twee jaar zal het Kohnstamm Instituut met de besturen verdiepend onderzoek doen naar de oorzaken hiervan.
- b. Passend Onderwijs maakt een transitie door van vrijwel inclusief onderwijs naar een breder aanbod van speciale voorzieningen. Deze blijken echter veel sneller te groeien dan was voorzien. Dit heeft Almere, die op dit gebied voorloper was, op achterstand gebracht. De schoolbesturen staan ambivalent tegenover passend onderwijs. Prisma heeft de intentie om de, in het beleidsplan van het samenwerkingsverband vastgelegde koers, te ondersteunen en te bewaken.
- c. Het lerarentekort raakt ons onderwijs hard; minstens zo hard als in de grote steden. Prisma zag in twee jaar tijd 30% van de leerkrachten vertrekken. Meer dan 75% van deze collega's hebben een functie aanvaard in de eigen woonplaats. Met de gemeente Almere worden initiatieven genomen om wonen in Almere en werken in het onderwijs in deze jonge stad landelijk voor het voetlicht te brengen. Ook de pabo (Windesheim) wordt hier nadrukkelijk bij betrokken. Het aantal studenten op deze opleiding is nog steeds alarmerend laag.
- d. De werkdruk die leerkrachten ervaren, is deels te herleiden tot het grote aantal leerkrachten met een benoemingsomvang van drie dagen of minder. De komende jaren zal Prisma nieuwe organisatievormen op scholen ondersteunen (ook financieel) die het mogelijk maken dat leerkrachten de werktijd flexibeler kunnen indelen, zodat daarmee hun benoemingsomvang kan worden vergroot.

1.6 Dialoog

Belanghebbende organisaties of groep	Beknopte omschrijving van de samenwerking of dialoog (op stichtingsniveau)
Ouders	GMR
Leerlingen	Leerlingenraad
Gemeente Almere	Regulier bestuurlijk overleg, lerarentekort, huisvesting, LEA
Het Baken Almere	Afstemming voorzitters RvT en CvB, identiteit, instandhouding 10-14
Stad & Natuur Almere	Opleidingsaanbod, workshops voor leerlingen
Collage	Opleidingsaanbod medewerkers en breed aanbod voor leerlingen
De Schoor	Stedelijk overleg, partnerschap in IKC's
Jeugdzorg	GGD/ wijkteam, trajecten individuele leerlingen

Passend Onderwijs	Ledenraad en ledenvergadering, gemeentelijk overleg
Kinderopvang	Per school verschillend
ASG	Flevowijs, opleiden in de school, lerarentekort en bestuurlijk overleg
SKO	Bestuurlijk overleg, lerarentekort
Windesheim	Stage PABO studenten, inzet experts, schoolleiderslab
Marnix Academie	Stage PABO studenten
De Bonte Hond	Cultuuraanbod leerlingen, workshops leerkrachten

1.7 Klachtenprocedure

De klachtenregeling is te vinden op de sites van alle Prismascholen en op de website van Prisma (www.prisma-almere.nl). De Stichting is aangesloten bij de Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs (GCBO). Het College van Bestuur neemt de klachten die rechtstreeks aan het bestuur gericht zijn in behandeling. Klachten, in cc aan het bestuur, worden op schoolniveau afgehandeld.

In het verslagjaar zijn 17 klachten geregistreerd.

Negenmaal is de klacht opgelost zonder dat een gesprek met de bestuurder noodzakelijk was. In één geval zijn ouders naar de landelijke klachtencommissie gestapt. Het betreft hier een klacht over het naleven van het pestprotocol. Volgens de commissie is de klacht ongegrond. In vijf gevallen heeft de bestuurder de gesprekken gevoerd. Tweemaal is dit door de portefeuillehouder Passend Onderwijs gedaan.

Onderstaand een overzicht van de klachten en de afhandeling.

School	Klacht betreft	Afhandeling
De Ark	Regels school Communicatie en afspraken Afspraken en handelen directie Reactie school op conflict op schoolplein	Mail Gesprek Gesprek Mail
De Ichthus	Kwaliteit onderwijs	Gesprek
De Kraanvogel	Schooladvies	Mail
De Lichtboei	Naleven pestprotocol	GCBO
De Olijfboom	Verstrekken informatie aan derden Verwijdering leerling	Mail Gesprek
De Regenboog	Wachtlijst	Mail
De Ruimte	Communicatie/ afspraken Communicatie Schooladvies Reactie school op gedrag leerling	Gesprek Mail Mail Mail
De Windwijzer	Handelen school	Gesprek
De Klimop	Passende onderwijsplek Handelen school	Mail Gesprek

2. Onderwijs

2.1 Beleid

Prisma ziet de school, in navolging van Biesta, als oefenplaats voor volwassenheid. Onderwijs draagt zorg voor de vorming van het kind tot een zelfstandige, zelf denkende, kritische en verantwoordelijke persoon. Daarom hebben soft-skills oftewel 'zachte vaardigheden', naast de basisvaardigheden, een belangrijke plek in ons onderwijs.

Dit vereist een professionele cultuur waarin schoolteams continu nagaan hoe ze dit kunnen realiseren, hierbij pedagogisch, didactisch en inhoudelijk rekening houdend met ontwikkelingen in de maatschappij en in het onderwijs (nationaal en internationaal).

Prisma legt de focus de komende jaren op de volgende zaken:

De basis op orde: basisvaardigheden, doelgericht en handelingsgericht werken.

1. De methodegerichtheid doorbreken en een leerdoelgerichte houding stimuleren, zodat kinderen actief zijn betrokken bij hun eigen leerproces (voor, tijdens en na).
2. Het stimuleren van kinderen om een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving.
3. Een onderzoekende houding en het leren van en met elkaar stimuleren, zodat kinderen actief betrokken zijn en de meerwaarde van het groepsproces ervaren.
4. Een kritische, onderzoekende en nieuwsgierige houding ontwikkelen bij kinderen in het kader van digitale geletterdheid.

2.2 Beleidsvoornemens en doelstellingen

Prismascholen staan midden in de maatschappij

De Prismascholen staan midden in de maatschappij en zijn niet los te denken van de omgeving. De wens van de scholen om gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen voor de opvoeding en het onderwijs blijkt uit het actief betrekken van de ouders bij de ontwikkeling van hun kinderen en de school. Daarnaast bestaat er een nauwe samenwerking met diverse partners die voor- en naschoolse opvang verzorgen. De leerkrachten van de scholen krijgen in toenemende mate met specifieke vragen en behoeften van kinderen te maken in het kader van Passend Onderwijs. Zij worden mede ondersteund in de begeleiding door de inzet van beschikbare expertise vanuit de coöperatie Passend Onderwijs Almere. De Prismascholen zijn erop gericht dat alle kinderen zinvol en optimaal kunnen functioneren in een maatschappij die voortdurend verandert. Vanuit dit gezichtspunt wordt een intensieve samenwerking met de stichting voor interconfessioneel voortgezet onderwijs, Het Baken Almere, vormgegeven.

In Almere Buiten is een samenwerkingsproject gestart tussen De Buitenburg en Het Baken waarvoor een aanzienlijke subsidie van het ministerie ontvangen is.

In samenwerking met SKO (Scholengroep Katholiek Onderwijs) en Het Baken wordt een tussenvoorziening 10-14 ontwikkeld in het zuidelijk deel van de stad.

Onderscheidend

Drie scholen (Sterrenschool De Ruimte, De Regenboog en Het Drieluik) hebben zich ontwikkeld tot een Kindcentrum.

Prisma heeft drie Daltonscholen (De Omnibus, De Optimist, De Windwijzer en een school (Het Drieluik) waar het werken met ateliers uitgangspunt is.

Prisma heeft samen met een commerciële partner (Partou) de aankoop van een tweede schoolgebouw gerealiseerd waardoor De Regenboog zich kon doorontwikkelen tot Integraal Kindcentrum (IKC) en in Almere Poort is IKC Sterrenschool De Ruimte gerealiseerd.

De Dukdalf en De Omnibus hebben groepen verbonden aan de school voor kinderen die speciale zorg behoeven. De Dukdalf is daarnaast op weg om een voorloper te worden voor scholen met gepersonaliseerd leren volgens het Zweeds onderwijsconcept Kunskapsskolan.

De Regenboog heeft als concept Human Dynamics en baseert zich tevens op het gedachtengoed van Gert Biesta en John Kotter (continuous improvement). De Kraanvogel ontwikkelt zich tot landelijk expertisecentrum “werken met de methode Leskracht”. De Buitenburg is voorbeeldschool als het gaat om ontdekkend en onderzoekend leren volgens IPC (International Primary Curriculum).

In intensieve samenwerking met de afdeling Vastgoed van de Gemeente, het gemeentebestuur en uiteindelijk ook de Gemeenteraad ontwikkelt Prisma in het stadsdeel Nobelhorst/Oosterwold een uniek schoolconcept: de ecologische school “De Verwondering”. Dit is de eerste ecologische basisschool van Nederland. Door de Coronacrisis zal de oplevering vertraagd worden en naar verwachting plaatsvinden in februari 2021. De leerlingen worden tot die tijd opgevangen in een semipermanent gebouw.

2.3 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Prisma is een stichting voor protestants christelijk en oecumenisch onderwijs.

Van ouders/verzorgers die hun kind willen inschrijven wordt verwacht dat zij de grondslag van de school respecteren. De scholen houden bij de vormgeving van het onderwijs rekening met het feit dat de leerlingenpopulatie een diversiteit van godsdienstige en levensbeschouwelijke achtergrond heeft. Of zoals een school het verwoord op haar website:

Onze school staat open voor alle kinderen waarvan de ouders positief staan ten aanzien van de christelijke identiteit van de school. We verwachten dat alle kinderen deelnemen aan de vieringen, zoals ze dat ook aan andere activiteiten doen. Dit maakt ons tot een boeiende gemeenschap, waarin we elkaar ontmoeten en respect hebben voor elkaars meningen en overtuigingen.

(Bron, zie website <https://buitenburg.nl/de-school/aanmelden-leerling/>)

Toelatingsbeleid

Prisma kent een aantal algemene regels met betrekking tot het toelaten van leerlingen:

- Toelating tot de groep geschiedt tot een bepaald onderwijskundig verantwoord maximum aantal leerlingen. Prisma hanteert als groepsgemiddelde 27 leerlingen. Het maximum aantal leerlingen van een groep is afhankelijk van onder meer de specifieke vragen van kinderen. Zulks ter beoordeling aan de directeur.
- Indien het aantal aangemelde leerlingen voor de school groter is dan de opnamecapaciteit, worden eerst die leerlingen toegelaten waarvan al gezinsleden op de school zitten.
- Naast de afstand kan ook de verkeerssituatie tussen huis en school een reden zijn om van het beleid af te wijken.

Sinds de invoering van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014 hebben schoolbesturen een zorgplicht om voor alle leerlingen die worden aangemeld, of staan ingeschreven, een zo passend mogelijk onderwijsaanbod te doen. Volgens de wet hoeft dit niet als de school/groep vol is. Dan zal Passend Onderwijs ouders kunnen ondersteunen om een school te vinden. Scholen werken op wijkniveau met elkaar samen, ook in de opvang en begeleiding van kinderen met specifieke onderwijs- of zorgvragen.

De scholen werken met een procedure die staat beschreven in de schoolgids. Deze procedures hebben veel overeenkomsten, maar kunnen op onderdelen van elkaar afwijken. In de procedure die de scholen hanteren, moet in ieder geval zijn opgenomen:

- een mogelijkheid voor ouders/verzorgers/leerlingen om kennis te maken met de school;
- de wijze waarop inschrijving gebeurt;
- de wijze waarop de instroom wordt geregeld;
- de wijze waarop gegevensoverdracht plaats vindt (indien van toepassing).

Verder moet de aannameprocedure zijn besproken met de MR en is deze bekend gemaakt aan de ouders, door middel van publicatie in de schoolgids. Tenslotte moet de procedure voldoen aan het gestelde in artikel 39 en 40 van de Wet Primair Onderwijs. Bij een tussentijdse

toelatingsprocedure (in de loop van het schooljaar) is er te allen tijde contact met de school van herkomst, vóórdat het besluit tot toelating wordt genomen.

2.4 Onderwijskwaliteit en organisatie

In januari en februari 2019 heeft de inspectie een vier jaarlijks Onderzoek bestuur en scholen uitgevoerd bij Prisma. Alle onderzochte standaarden van kwaliteitszorg en ambitie zijn met een 'voldoende' beoordeeld. Uit het inspectierapport, 6 mei 2019: *'Het bestuur van stichting Prisma heeft voldoende zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Verbetering van kwaliteit is een continu proces waarbij het bestuur de scholen ondersteunt. Tevens kent het bestuur een professionele cultuur. Het bestuur stimuleert het ontwikkelen van de individuele vaardigheden en professionele houding van zowel de leraren als de directie van de scholen. Dat het bestuur Passend Onderwijs hoog in het vaandel heeft staan, is op alle scholen die wij bezocht hebben, terug te zien. De scholen werken onderling samen en met verschillende deskundigen en instanties om voor iedere leerling onderwijs op maat te bieden.'* De inspectie gaf aan dat het bestuur zich nog kan verbeteren met het concreter formuleren van de inhoudelijke doelen en ambities in het strategisch beleidsplan door de normering van de kwaliteit te beschrijven'. In het nieuw SBP 2019-2023 is nu de focus op doelen en ambities met een concretisering uitgewerkt. Op stichtingniveau worden de kwaliteitsdoelen concreet uitgewerkt in kwaliteitsnormen 2020.

Op vijf scholen vond een verificatieonderzoek plaats: Het Drieluik, De Optimist, De Lichtboei, De Ichthus en De Klimop. De eerste vier scholen kregen op kwaliteitszorg en -cultuur de beoordeling 'goed'. En voor de standaarden Zicht op ontwikkeling en Samenwerking voldoende tot goed. SBO De Klimop kreeg een herstelopdracht voor het verbeteren van de kwaliteitszorg en het planmatig en doelgericht werken. De Buitenbuurt werd door het bestuur voorgedragen voor onderzoek naar een goede school. De school kreeg de waardering 'goed' voor de standaarden Samenwerking, Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur. Op de overige standaarden kreeg de school ruim voldoende. En hoewel dit een prima resultaat van de school is, leidde dit nog niet tot het eindoordeel 'goed'. De uitdaging ligt in het verder uitwerken van het geïntegreerde aanbod, passend bij de onderwijsbehoefte van de leerlingen.

Op het onderdeel kwaliteitszorg en -cultuur heeft Prisma de afgelopen twee jaar hoog ingezet, zowel op stichtingniveau als op de scholen. De bevindingen van de inspectie wordt

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

dan ook ervaren als een mooie bevestiging voor de goede ontwikkelingen. In 2019 heeft Prisma de missie, strategische doelen en ambities voor de komende vier jaar vastgelegd in het nieuw Strategisch Beleidsplan (2019-2023). De scholen hebben deze strategische doelen vertaald naar schooleigen doelen in een

meerjarige beleidsplanning, het schoolplan en het jaarplan waarin de missie, doelen en ambities staan geschreven. Het inbedden van de cycli PDCA (Plan-Do-Check-Act) en IMWR (Inspireren-Mobiliseren-Waarderen-Reflecteren) is hierin steeds vaker zichtbaar en in de kwaliteitsontwikkeling op de scholen en de organisatie Prisma.

De beleidsnotitie *Zichtbaar kwaliteit* heeft verdere invulling gekregen met het inzetten van de kwaliteitsinstrumenten en de focus op het uitvoeren van audits op verschillende scholen. De audit is ingezet waar twijfels bestonden over het beeld van de kwaliteit van onderwijs en/of risico's werden gesignaleerd b.v. in de resultaten van de afgelopen 2 jaar. Op De Kraanvogel, De Ark en SBO De Klimop is dit jaar een audit uitgevoerd. Prisma werkte hiervoor samen met Bureau Meesterschap, CKMZ en Samen Wijzer.

In 2019 is Prisma, samen met het lectoraat Leiderschap in onderwijs en opvoeding van Windesheim (associate lector Dr. Loes van Wessum), gestart met het vergroten van de eigen

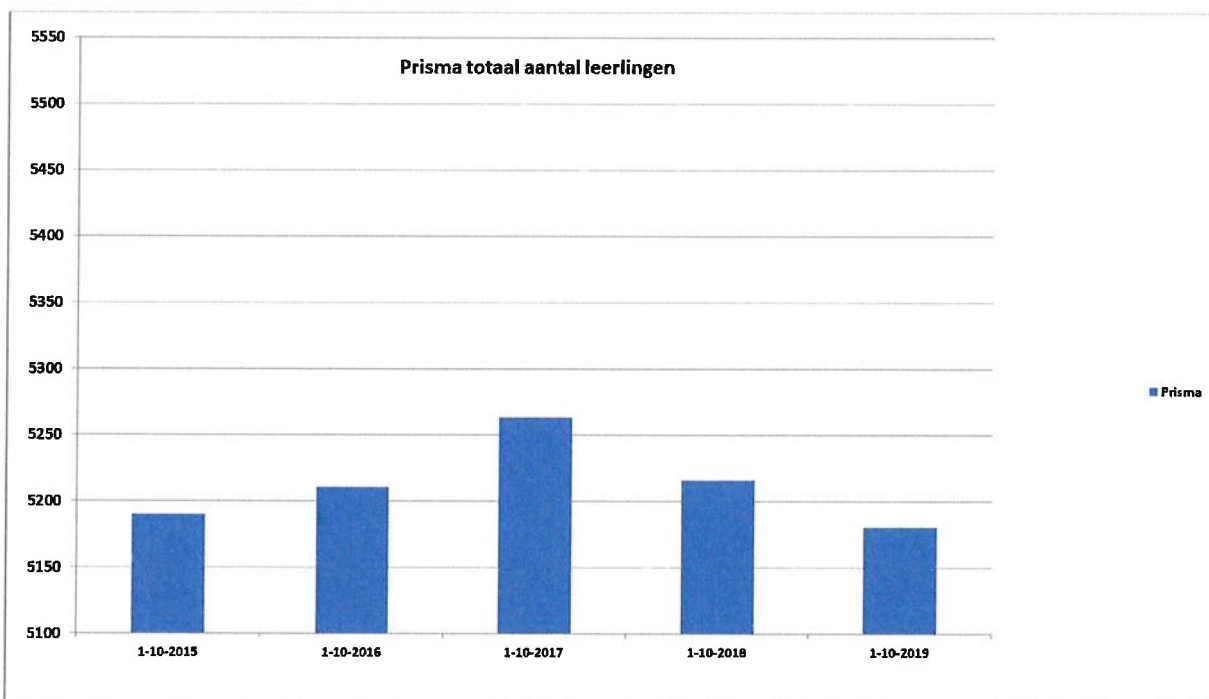
onderzoeksvaardigheden van de school bij zelfevaluatie. Dit traject wordt uitgebreid beschreven in Hoofdstuk 4 Personeelsbeleid - Nieuwe trajecten.

Scholen hebben de schoolpopulatie in beeld gebracht. Naast de gegevens van het CBS (schoolweging en spreiding) hebben de scholen de onderwijsbehoeften schoolbreed in kaart gebracht middels het instrument Schoolpopulatie in Beeld. Samen met het nieuw resultatenmodel van de inspectie (referentieniveaus in beeld - v.a. aug. 2020) geeft dit een goed beeld van de (te behalen) doelen, uitstroom en de kwaliteit van onderwijs.

De kwaliteit op de prisma scholen is, ondanks een aantal risico's, voldoende tot goed gebleven. SBO De Klimop werkt naast de herstelopdracht van de inspectie ook aan verbeterpunten uit de audit. De Kleine Wereld zit in de laatste fase van de herstelopdracht van de inspectie. Eind 2020 zal de school opnieuw worden bezocht door de inspectie. Het bestuur heeft gekozen voor een geheel nieuw team van LC leerkrachten waarmee het onderwijsproces flink is verbeterd.. Sterrenschool De Ruimte heeft de herstelopdracht met een inspectiebezoek in januari 2020 met een ruime voldoende afgerond.

2.5 Totaal aantal leerlingen

Het totaal aantal leerlingen is 5180 op teldatum 1 oktober 2019. Conclusie is dat het aantal leerlingen afgelopen jaren redelijk stabiel rond de 5200 is gebleven. Komende jaren wordt een lichte groei op stichtingniveau verwacht.

2.6 Onderwijsresultaten

Alle onderwijsresultaten zijn terug te vinden op de website www.scholenopdekaart.nl

2.7 Passend Onderwijs

Parallel aan alle scholen werkt de portefeuillehouder Passend Onderwijs met een jaarplan waarin doelen en ambities voor een schooljaar zijn vastgelegd. Hierbij wordt de verbinding gemaakt tussen de ontwikkelingen in het Strategisch Beleidsplan (SBP, 2019-2023) van Prisma, het OndersteuningsPlan (OP) van het samenwerkingsverband en de vragen die leven in het veld. De focus van 2019 lag op het maken van verbinding tussen de diverse portefeuilles die Prisma rijk is, maar ook de verbinding maken en het onderhouden met het Samenwerkingsverband (SWV) en de Gemeente Almere. De logopedisten en de orthopedagoog van de SBO De Klimop zijn in de tweede helft van 2019 inzetbaar voor het delen van hun expertise met het regulier onderwijs. Het gebeurt nu nog in bescheiden vorm.

Scholen gaan steeds creatiever om met arrangeren. Het blijkt dat samenwerken met één specifieke samenwerkingspartner, met name in het arrangeren, echt van meerwaarde voor de kinderen kan zijn. Prisma investeert in de samenwerking met belangrijke partners om zo de kwaliteit van de ondersteuning te waarborgen. Een meerwaarde is dat de regie voor de begeleiding door Passend Onderwijs meer bij de eigen scholen ligt. Vooral het sparren met de eerste deskundige (orthopedagoog/psycholoog) is voor veel scholen van toegevoegde waarde. Arrangementsgelden worden vanuit Prisma rechtstreeks doorgezet aan de scholen om hiermee extra ondersteuning voor de kinderen te realiseren. Jaarlijks leggen de scholen hiervoor verantwoording af middels het doelmatigheidsformulier zodat er goed zicht is op de uitgaven voor het vormgeven van arrangementen.

De focus in 2019 lag vooral op het maken van een verbinding tussen de diverse gremia waar Passend Onderwijs wordt vormgegeven. In het begin van het jaar is ervoor gekozen naast het eigen portefeuilleoverleg met de bestuurder ook aan te sluiten bij het portefeuille (PFH) Kwaliteit. Hierdoor is een sterke verbinding ontstaan in onderling overleg en het uitzetten van de kwaliteitslijnen binnen de stichting. De portefeuillehouder Passend Onderwijs werkt nauw samen met de portefeuillehouders Kwaliteit en Jonge kind.

SOP (Schoolondersteuningsprofiel)

De checklijst basisondersteuning van Monpas is ingebed in de kwaliteitszorgcyclus en wordt elk voorjaar ingevuld, waarna een aanpassing in het SOP wordt gedaan door de scholen. Zo blijft deze actueel. Dit gemeengoed is onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem van Prisma geworden. Ook financiële keuzes worden mede door het SOP verantwoord in het aanbod naar de kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

Schoolpopulatie

Een belangrijke voorwaarde om te komen tot goede arrangementen is het in kaart brengen van de schoolpopulatie. Samen met de kwaliteitszorgmedewerker van Prisma is het afgelopen jaar van de scholen in kaart gebracht.

Samenwerking scholen en Passend Onderwijs Almere (POA)

Binnen het samenwerkingsverband wordt er samengewerkt met 10 wijken en wijkbreed invulling gegeven aan de ambities verwoord in het OP die vallen onder 'passend aanbod'.

De samenwerking in deze wijken verloopt wisselend. Voor twee wijken (stad 1 en stad 2/3) is in samenspraak met POA een interventie ingezet en is de urgentie van het met elkaar samenwerken op basis van een wijkondersteuningsplan nieuw leven in geblazen.

OP Passend Onderwijs Almere

Er is een korte lijn tussen de PFH PO en de adjunct van de coöperatie, dit werkt prettig. Signalen vanuit het veld worden snel opgepakt en doorgezet en vice versa. Hierdoor ligt het tempo van ontwikkelingen hoog, maar kan ook snel gehandeld worden. Dit wordt door andere

besturen soms als lastig ervaren. Voorbeelden hiervan zijn: de NEO ontwikkelingen (MB/HB) en nieuwe handelswijze huisartsenpraktijken i.v.m. doorverwijzen. Vanaf dit voorjaar heeft de PFH de toeleidingen naar het SBO (De Klimop) in haar portefeuille gekregen.

Portefeuillehouder Passend Onderwijs

Doelen vanuit het jaarplan zijn behaald, maar hebben ook een terugkerend (jaarlijks) karakter. De analyse van de scan basisondersteuning kan breder getrokken worden in de kwaliteitszorgcyclus waardoor al voor het volgend schooljaar meegedacht kan worden in een plan van aanpak, mocht dit nodig zijn voor scholen.

Thuiszitters

In het afgelopen schooljaar (medio februari) is het takenpakket van de PFH uitgebreid met het regievoeren op de thuiszittende leerlingen. Het aantal thuiszitters bij Prisma was te hoog: negen op de piek. Inmiddels zijn enkele leerlingen herplaatst en voor andere leerlingen zitten oplossingen in de pijplijn. In september was er slechts één thuiszitter. Voor dit kind is passende ondersteuning gerealiseerd in een behandelsetting.

2.8 Het jonge kind

Voorschoolse educatie

Partnerschap op het gebied van voorschoolse educatie krijgt gestalte in de samenwerking met peuterspeelzalen en Integrale Kindcentra. Prisma heeft de ambitie om in 2020 een kenniscentrum jonge kind in te richten rondom het jonge kind. Met het oog op de doorgaande lijn, intensificeert Prisma de samenwerking met organisaties voor Vo (Voortgezet Onderwijs) en VVE. Concreet betekent dit dat Prisma gesprekken voert om gezamenlijk een doorgaande lijn vve - po - vo uit te werken. We weten van elkaar wat we doen (pedagogisch, didactisch en inhoudelijk; zorgstructuur) en zorgen op basis daarvan voor afstemming.

Op elke school is een inventarisatie gevoerd rondom VVE leerlingen. Tevens is op scholen de samenwerking met voorschool of opvang in beeld gebracht en de meerwaarde besproken.

Pilot gemeente: samenwerking voor- en vroegschool

Er is een samenwerking tussen De Driemaster en kinderopvang Berenstad. Peuterspeelzaal Humpie Dumpie en de kleutergroep binnen deze school vormen samen een 'Doorstroomgroep'.

Daarnaast participeren De Dukdalf, Het Drieluik en De Buitenburg in de werkgroep Almeerse Taalaanpak. In deze werkgroep wordt samengewerkt met Windesheim. Windesheim, de Gemeente, DE Taalschool, bestuur Prisma en ASG.

De gezamenlijke ambitie is om het taalniveau van Almeerse kinderen van 0-23 jaar tenminste op landelijk niveau te krijgen. Daarom wordt ingezet op de versterking van woordenschatontwikkeling, mondeling taalgebruik en begrijpend lezen.

3. Identiteit

Het Strategisch Beleidsplan is geschreven en daarmee is de richting voor de komende tijd ook op gebied van identiteit vastgelegd. Op 5 september 2019 was de aftrap van het Strategisch Beleidsplan op een Prismadag in het KAF (Kunstlinie Almere Flevoland). De jaarlijkse startdienst zat in het programma verweven en werd georganiseerd door het team van De Olijfboom. Vanuit de reacties op de dienst kan worden opgemerkt dat er een grote diversiteit bestaat onder het Prisma personeel.

Op bijna alle scholen heeft een gesprek plaatsgevonden over hoe er nu invulling wordt gegeven aan identiteit, wat de scholen daarmee willen bereiken, of er een doorgaande lijn zichtbaar is in de scholen, hoe er in het team wordt omgegaan met identiteit, welke wensen er leven, welke knelpunten men tegenkomt en welke vragen er leven. Die gesprekken zijn gevoerd met de directeur van de school, soms samen met de ambassadeur identiteit van de school en/of een ander teamlid door de portefeuillehouder Identiteit. Het waren mooie open gesprekken, waarin de Prisma cultuur tot uitdrukking kwam. Vanuit de samenvatting van die gesprekken zijn er vervolgstappen geformuleerd.

In de Prisma Academie is er dit jaar één van de drie aangeboden workshops op gebied van identiteit doorgegaan en afgerond. In drie bijeenkomsten hebben de deelnemers zich verdiept in de Bijbelverhalen en de methode Trefwoord en hoe je daar in de klas met kinderen over in gesprek kunt om daar iets van te kunnen leren en mee te nemen. Op verzoek van de deelnemers is er ook aandacht besteed aan de lijn in de Bijbel en het plaatsen van de verhalen daarin. De workshop werd positief beoordeeld. Er wordt nagedacht over het aanbod voor komend schooljaar om collega's te ondersteunen bij het dagelijks vormgeven aan de christelijke identiteit aansluitend bij het leven van nu. Daarmee beogen we kinderen iets te laten ervaren en ontdekken van de liefde van Jezus, die mensen moed en hoop wil geven, blij maakt en inspireert.

4. Personeelsbeleid

4.1 Algemeen

Het onderwijs op de Prismascholen vraagt om kwalitatief goed personeel en hoogwaardige professionalisering. Om dit voor elkaar te krijgen ligt een belangrijke focus op de kwaliteit van handelen van de leerkracht in de groep waarbij de interne begeleider een coachende rol heeft, het onderwijsaanbod mede afstemt en het zorgbeleid uitvoert, ook op schoolniveau. Van iedere directeur vraagt dit, in toenemende mate, goed onderwijskundig leiderschap en de borging van kwaliteit en zorg. Ingezet wordt op brede inzetbaarheid van leerkrachten en directeurs zodat binnen de Prismascholen het 'leren van elkaar en met elkaar' voorop staat. Het leren van en met elkaar en het ontwikkelen van een onderzoekende houding wordt gestimuleerd onder de directeurs, de IB-ers en de leerkrachten.

Werving en selectie

Het aantal nieuwe medewerkers dat is aangenomen bedraagt 72 in 2019. Door het jaar heeft Prisma daarnaast ook zeer regelmatig moeten werken met ingehuurde krachten omdat de vacatures niet op tijd vervuld waren. Vooral het SBO kampt met onvervulde vacatures die met inhuur is opgevuld. Het aantal mensen dat is aangenomen laat een flinke stijging zien t.o.v. de voorgaande jaren.

De groei in vacatures is het gevolg van het vertrek van collega's naar besturen elders in het land. Prisma heeft altijd veel gebruik moeten maken van personeel uit andere regio's (noorden en oosten). In deze regio's ontstaat nu ook werk en daarom kiest een aanzienlijk deel van het personeel ervoor om dichterbij huis te gaan werken. Ook voor de komende jaren is dit een risico aangezien er nog steeds ongeveer 100 personeelsleden zijn die buiten Almere wonen.

Het vooruitzicht voor de jaren 2020 en verder is dat er steeds ruimte zal zijn voor een groeiende groep nieuwe collega's. In het licht van de groeiende tekorten heeft Prisma de excellente LIO alvast een baan aangeboden voor augustus 2020.

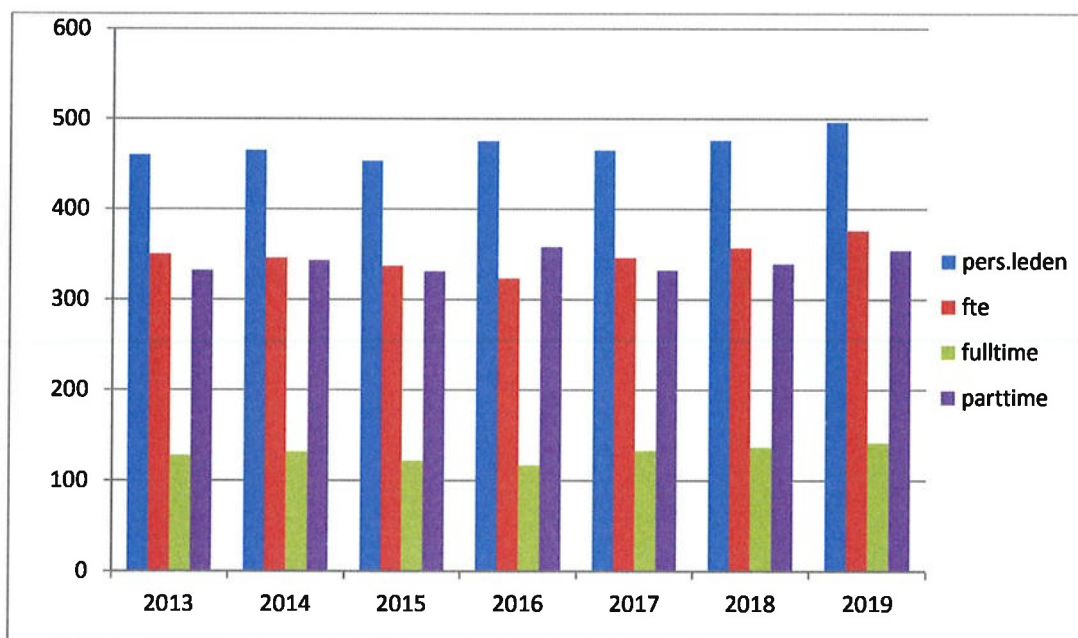
In 2018 zijn de eerste 9 zij-instromers gestart in de loop van 2018 of 2019. Begin 2020 wordt de eerste groep afgestudeerde zij-instromers bij Prisma verwacht.

Lerarentekort/ vervanging

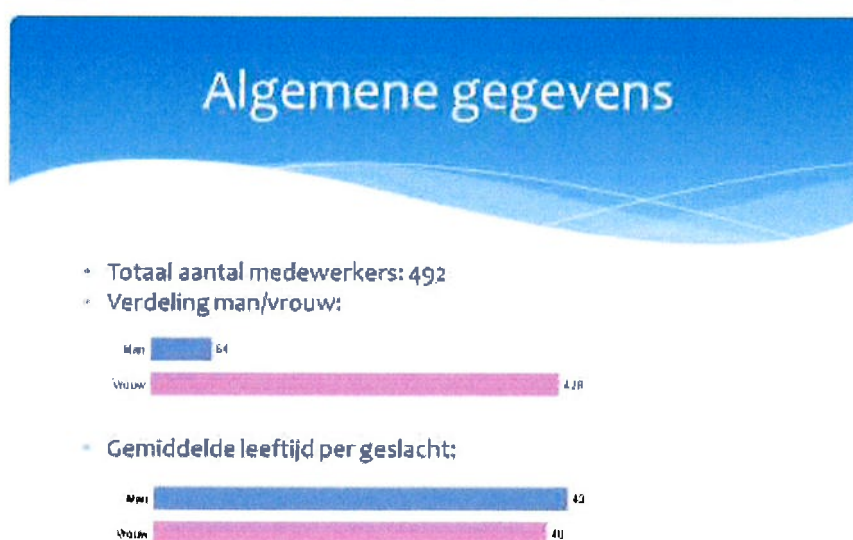
Voor vervanging van afwezige medewerkers heeft Prisma in 2019 geen eigen pool in stand kunnen houden. In overleg met de directeurs is er voor gekozen om per school een of meer mensen aan te nemen (schoolpool) om de eerste opvang bij vervanging te doen. Deze schoolpool bestaat bijna geheel uit onderwijsassistenten en leraarondersteuners omdat alle bevoegde collega's al structureel zijn ingezet. Als het aantal schoolinvallers niet toereikend is dan wijkt Prisma uit naar de flex payroll vervangers van Driessen, Dit is Wijs en Derc. Wat wel steeds meer merkbaar is, is dat ook deze bureaus steeds minder aan de vraag naar invallers kunnen voldoen. Het aantal externe vervangers is in 2019 tot een dramatisch dieptepunt gedaald. Voor de jaren na 2019 verwacht Prisma steeds grotere problemen om voldoende vervangers te vinden in de regio. Er wordt in 2020 een noodplan aan de minister voorgelegd.

4.2 Personeelssterkte

In 2019 zijn er, mede door het vertrek van een flink aantal parttimers, nieuwe fulltimers aangenomen en factoren uitgebreid indien personeel dit wenste. De toename van het aantal personeelsleden is voor een deel te wijten aan de extra ontvangen werkdrukverlagingsmiddelen. Op een aantal scholen is wel duidelijk zichtbaar dat de parttime contracten grotere contracten beginnen te worden. Dit houdt in: minder contracten voor 2 dagen, meer voor 3 en 4 dagen. Deze ontwikkeling is zeker positief te noemen.

Onderstaande tabel laat het totaal aantal medewerkers bij Prisma in 2019 zien, de verdeling man/vrouw en de gemiddelde leeftijd per geslacht.

4.3 Ontwikkelingen

Vakgroep bewegingsonderwijs

Sinds augustus 2018 heeft de coördinator van de vakgroep bewegingsonderwijs 4 uur tijd per week gekregen voor een adequate (inhoudelijke) sturing van deze groep van maar liefst 18 personen. De vakgroep stemt het vakwerkplan bewegingsonderwijs op elkaar af, deelt 6 x per jaar in een praktijkoverleg kennis en kunde en organiseert gezamenlijke studiedagen (2 per schooljaar) m.b.t. het eigen vakgebied. Mede door toename van het aantal uren vakleerkracht in

het kader van de werkdrukverlagingsmiddelen krijgen nu bijna alle leerlingen bewegingsonderwijs van de vakleerkracht.

Aanpak werkdruk

- Leerkrachten bepalen met de directie op welke wijze de werkdrukverlagingsmiddelen worden ingezet op hun school. In de praktijk blijkt dat vooral extra ondersteunende handen en extra vakleerkrachten bijzonder favoriet zijn. Ook van het inhuren van externe partijen voor kunst en cultuur / natuuronderwijs wordt door veel scholen gebruik gemaakt
- Waar zijn de werkdrukkiddelen voor ingezet? Dit staat in het Bestuursformatieplan 2020-2021 - Bijlagen - Bijlage 4, te vinden op de website www.prisma-almere.nl
- Er wordt kritisch gekeken naar de taken binnen de schoolteams en besproken of deze anders georganiseerd worden of uitbesteed worden aan vrijwilligers

Cultuur: Stichting Prisma verbindt!

Het Cultuurtraject “Wij zijn Prisma- wij omarmen diversiteit” is opgenomen in het Strategisch Beleidsplan (SBP, 2019-2023). Dit is samengevat in het strategisch doel ‘Stichting Prisma verbindt!’ en is vertaald in de missie van Prisma in “Samen Groeien”. Dit samen groeien is verbeeld in het symbool van een boom: om te groeien moet de basis op orde zijn en moet er voldoende voeding en houvast zijn. Binnen de cultuur van Prisma staat centraal: verbinding met elkaar (blijven) zoeken en oog hebben voor elkaar. De bestuurder en stafmedewerker marketing & communicatie hebben aan alle teams een beeltenis van de boom uitgereikt die op een centrale plaats in de school gehangen wordt en de betekenis daarachter met hen besproken, zodat iedereen betrokken is bij het samen verbinden en groeien. Het vormgeven van deze cultuur komt ook tot uiting in de wijze waarop de gesprekkencyclus wordt gevoerd. In de gesprekkencyclus is aandacht voor welzijn, talent- en loopbaanontwikkeling en het bespreken van het delen van elkaars expertise, bijvoorbeeld in de Prisma Academie en het Prisma Ontwikkelings Fonds (POF). Het extra aandacht geven aan elkaar, de verbinding zoeken en steun geven aan elkaar komt ook tot uitdrukking in het speciale begeleidingstraject voor startende leraren en startende directeuren.

Nieuwe trajecten

Bevlogen leraren krijgen de ruimte en ondersteuning om hun eigen werkomgeving, de school en het onderwijs als geheel, te verbeteren. Een door Prisma gefaciliteerd Innovatie- of Ontwikkelingsfonds biedt een selectie van leraren de kans om te werken aan eigen ideeën en met elkaar te onderzoeken hoe vernieuwing tot stand kan worden gebracht.

Prisma is incompany een vierjarig scholingstraject gestart voor directeuren. Binnen het Prisma beleid m.b.t. de onderwijskwaliteit en ontwikkeling van de ander staat het cyclisch handelen centraal; het verzamelen van data, analyseren, onderzoeken, ontwerpen/ontwikkelen, bijstellen en borgen van het beleid. Om schoolleiders in de gelegenheid te stellen hiervoor de juiste vaardigheden te verwerven en/of te ontwikkelen, past een op maat vormgegeven scholingstraject. De aftrap van dit schoolleiderslab was eind 2019 en loopt tot 2023 door. Dr. Loes van Wessum (Windesheim, associate

lector Leiderschap in Onderwijs) is nauw betrokken bij de opzet en vormgeving van dit vierjarig schoolleiderslab.

Startende leerkrachten verdienen een goed begeleidingstraject. In het schooljaar 19/20 is Prisma gestart met het inzetten van 80 uur begeleiding door een gespecialiseerde coach in het eerste jaar, 40 uur in het tweede jaar en 20 uur in het derde jaar. De coaches volgen de training Didactisch Coachen van Heleen Veenhoven (Windesheim).

Strategisch personeelsbeleid

In het SBP (2019 - 2023) is m.b.t. het personeelsbeleid o.a. het volgende opgenomen: "Door het versterken van 'samen groeien' stimuleert, motiveert en faciliteert Prisma alle medewerkers om te blijven leren en zich verder te ontwikkelen binnen een uitnodigend en professioneel werkklimaat. Deze professionele cultuur kenmerkt zich door zelfsturing, een onderzoekende houding en reflectie. Net zoals er van leerlingen een actieve houding wordt verwacht als het gaat om hun eigen leerproces, verwacht Prisma ook van personeelsleden dat zij zich actief bezig houden met hun eigen ontwikkeling om continu een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van onderwijs. Op elk niveau neemt een ieder de verantwoordelijkheid voor zijn eigen professionele ontwikkeling. De ontwikkeling van medewerkers is zichtbaar in hun professionele handelen. Het personeelsbeleid zet in op loopbaanontwikkeling op basis van individuele talenten en persoonlijke doelen, ten behoeve van de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van Prisma als geheel. Prisma biedt het personeel voldoende en afwisselende carrièremogelijkheden om het beroep van leerkracht aantrekkelijker te maken. Leerkrachten kunnen, naast het lesgeven, taken verrichten op het gebied van leiderschap, innovatie, beleid of onderzoek, waardoor er verschillende leerkrachtprofielen ontstaan.

Met deze doelen is verbinding gelegd met de onderwijsvisie van het SBP. Jaarlijks worden de gestelde doelen in het SBP besproken in het Marap overleg tussen stafleden P&O en directies. Tweejaarlijks worden de gestelde doelen met de hele DR en staf en bestuurder besproken en geëvalueerd: hoe gaat het tot nu toe, welke acties hebben we ondernomen, liggen we op koers of moeten de doelen bijgesteld worden?

Een ander belangrijk onderwerp betreft het lerarentekort. Bij de aanpak hiervan werkt Prisma samen met besturen uit de G5.

4.4 Internationalisering: stand van zaken en vooruitblik

In 2019 heeft stichting Prisma op stichtingniveau geen internationale contacten van betekenis. Regelmatig contact is er vanuit de school de Dukkalf in het kader van de samenwerking binnen Kunskapsskolan met scholen in Zweden. Personeel van De Dukkalf wisselt kennis en ervaring uit met een aantal scholen in Zweden.

Het subsidieverzoek via Erasmus vanuit ons schoolleiderstraject (schoolleiderslab) is medio 2019 afgewezen wegens budgetoverschrijding waardoor de voorgenomen studiereis naar Zweden voor de directeuren niet doorgaat.

Ook voor 2020 heeft de stichting geen ambities om zich internationaal te manifesteren. Er staan geen internationale studiereizen gepland voor het school jaar 2020-2021. Het feit dat Prisma op 50% van de scholen een nieuwe directeur heeft gekregen in cursusjaar 19-20 is hier zeker debet aan.

4.5 Opleiden in de school

Opleiden in de School

In het afgelopen jaar heeft Prisma PABO studenten van Windesheim (voltijd, deeltijd en Teachers College) en de Marnixacademie (voltijd, deeltijd, gulden middenweg) opgeleid op de 9 opleidingsscholen. Ook heeft een enkele student stage gelopen op een niet-opleidingsschool, de student is begeleid door een ervaren mentor en een schoolopleider van Prisma. In de meeste gevallen biedt Prisma de afgestudeerde LIO student een baan aan.

Daarnaast begeleidt Prisma ROC studenten en enkele HBO studenten (bijvoorbeeld van de ALO). Met de PABO's en andere schoolbesturen (ASG en SKO) is Prisma regelmatig in gesprek hoe er meer studenten voor het onderwijs geworven kunnen worden. Dit heeft tot de volgende acties geleid: aanwezigheid op de studie experience beurs in Almere en op de open dagen van Windesheim. Besproken is hoe HAVO en VWO leerlingen enthousiast gemaakt kunnen worden voor het basisonderwijs.

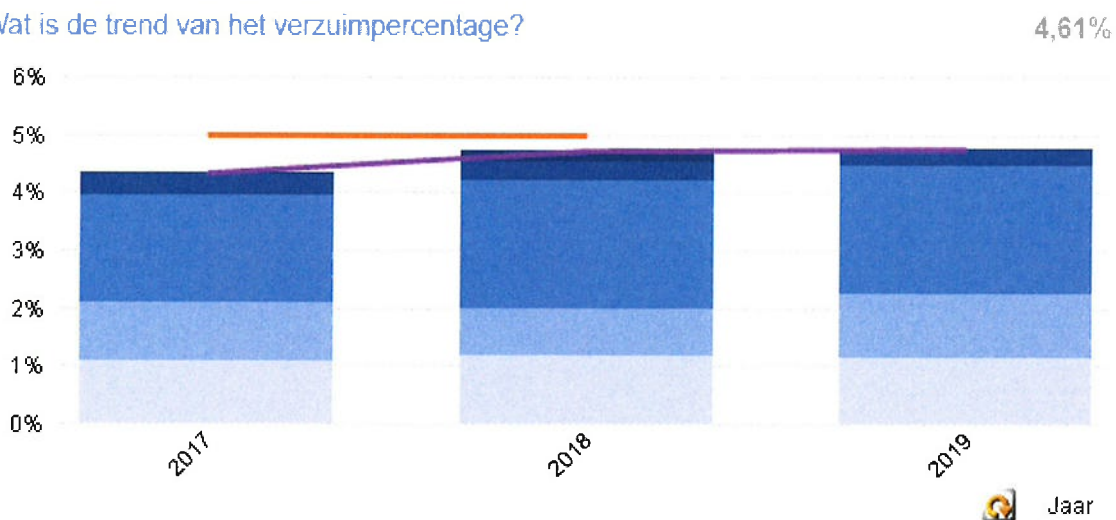
Ook werft Prisma zij-instromers die hun opleiding bij de Marnix volgen.

De kwaliteit van de opleidingsscholen wordt o.a. geborgd door trainingen voor de mentoren aan te bieden. Alle schoolopleiders zijn gestart met de opleiding "Didactisch coachen". Ook de informeren schoolopleiders de mentoren regelmatig. Jaarlijks is er een gesprek met de opleidingsschool (schoolopleider en directie), de PABO contactpersonen en de coördinerend schoolopleider waarin geëvalueerd wordt en nieuw plan wordt opgesteld. 25% van de Windesheim studenten kiest voor een stageplaats bij Prisma omdat ze goed begeleid worden door de mentoren, de schoolopleider en vanwege de fijne sfeer. Vanaf augustus 2019 is er met de andere besturen de notitie "de Starter als Kado" geschreven. Uitgangspunt voor Prisma is de startende leerkracht goed te begeleiden in het vervolg van zijn/haar opleiding. De starter krijgt een coach aangeboden voor een aantal uur per week. Ook zijn er bijeenkomsten en trainingen met andere starters.

4.6 Verzuim

Het derde jaar op rij heeft Prisma een laag verzuimpercentage in vergelijking met het landelijke gemiddelde (SBO, PO en OOP ca. 6,1 %). Opnieuw is fysiek gerelateerde uitval het grootst. Geconstateerd wordt dat er een zeer hoge werkbelasting is bij de zij-instromers waardoor de kans op uitval groot is. Hoopgevend is dat het ministerie dat ook inziet en met voorstellen komt om de zij-instromers meer tijd te geven waardoor de belasting door het werk meer in balans komt. In algemene zin nemen directies, in overleg met de personeelsadviseur, regelmatig preventieve maatregelen, waarbij voorkomen kan worden dat medewerkers (langdurig) uitvallen.

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

4.7 Beheersing eventuele uitkeringen

Als een werknemer ziek uit dienst gaat, zijn contract afloopt of ontslag krijgt wegens ongeschiktheid voor de functie, kan, als Prisma het dossier niet op orde heeft, een eventuele ziekte- of WW-uitkering ten laste komen van Prisma.

Bij ziekte berekent de Belastingdienst een premie op grond van het aantal WGA-uitkeringen. Prisma heeft Mercedes Custodio opdracht gegeven werknemers in het zogenaamde derde spoor te begeleiden, zodat zij eventueel een IVA-uitkering krijgen, of een lagere uitkering, waardoor de premie voor de WhK omlaag gaat.

Het Participatiefonds toetst het ontslag van werknemers die een ontslag krijgen wegens afloop van het contract of wegens ongeschiktheid voor de functie. De ontslagaanvraag bij het PF moet vergezeld gaan van verschillende documenten. De personeelsadviseur coördineert deze aanvragen i.s.m. de directie en een jurist.

5. Huisvesting

In het Strategisch Beleidsplan (2019-2023) is met betrekking tot onze gebouwen vastgelegd dat de aandacht voor de kwaliteit van onderwijs tot uiting komt in de schoolgebouwen en pleinen er aantrekkelijk uit moeten zien. Het schoolgebouw en het plein zijn het visitekaartje van de school. Aandacht voor kwaliteit van onderwijs komt ook tot uiting in de inrichting van het gebouw en de ICT-infrastructuur.

Vanuit de samenwerking met de gemeente wordt gewerkt aan goed onderhouden gebouwen waarin de directeuren en teams hun ambities waar kunnen maken en het personeel en de leerlingen zich prettig voelen. Prisma heeft duurzaamheid hoog in het vaandel. Prisma heeft in de gemeente een prettige partner die gedreven met de duurzaamheidsagenda aan de slag is. Prisma heeft ook een onderzoek uitgezet naar de mogelijkheden tot mechanische koeling van schoolgebouwen.

Planmatig onderhoud

Op 10 verschillende Prismascholen zijn in 2019 diverse werkzaamheden uitgevoerd betreft het planmatig onderhoud.

Schoolgebouwen

De Omnibus huurt in 2019 nog een gedeelte van het pand aan de Betje Wolffstraat. In 2020 neemt de school het gehele gebouw in gebruik en wordt het gebouw overgedragen aan Prisma. In samenwerking met gemeente Almere is het pand flink opgeknapt, waarbij de gemeente zich bijzonder heeft ingezet om de school in een mooi gebouw te huisvesten. De vloeren zijn voorzien van nieuw linoleum, het speellokaal is voorzien van een nieuwe vloer, er is geschilderd en de beplating aan de buitenmuren is vervangen.

Integraal Huisvestingsplan

Prisma werkt mee aan het integraal huisvestingsplan dat in samenwerking met de gemeente en de andere schoolbesturen wordt ontwikkeld. Het is de bedoeling dat de staat van alle schoolgebouwen in beeld gebracht wordt met een toekomstperspectief.

Vooruitlopend daarop wordt er aan plannen gewerkt voor Stedenwijk. Het is de bedoeling dat er nieuwbouw komt om de oudere schoolgebouwen te vervangen. Gedacht wordt aan twee brede buurtscholen, één in Stedenwijk Zuid en één in Stedenwijk Noord, waarbij verschillende scholen en kinderopvang in één pand komen. In 2019 zijn gesprekken gestart tussen De Driemaster en De Achtbaan voor een nieuw pand in Stedenwijk Zuid.

Nieuwbouw

In het jaarverslag 2018 werd de voorbereiding van een schoolgebouw in Stadstuinen beschreven. Een locatie is nu toegekend, de Kleine Wereld zal daar een doorstart maken. Op 28 november 2019 is de eerste paal voor De Verwondering tijdens een feestelijke gebeurtenis geslagen. Door de Coronacrisis zal de oplevering vertraagd worden en naar verwachting plaatsvinden in februari 2021. De ecologische school wordt voorzien van een energie neutrale installatie en gebouwd van duurzame materialen. In het gebouw wordt zoveel mogelijk gebruikt gemaakt van high tech toepassingen met betrekking tot de verwarming en ventilatie.

Schoolpleinen

In 2019 is de stand van zaken op de schoolpleinen geïnventariseerd. Bekeken is hoeveel speelaanleidingen er op het plein aanwezig zijn en of er voor alle leeftijden aanbod is. Ook is de staat van onderhoud beoordeeld. Met de afdeling 'spelen' van de gemeente is overleg over wanneer er iets vervangen kan worden. Daarnaast vindt er regelmatig overleg plaats met de scholen. De middelen vanuit de gemeente zijn beperkt, Prisma zoekt met de scholen daarom naar creatieve oplossingen om iets te kunnen betekenen betreft het schoolplein.

Voor diverse schoolpleinen wil Prisma een natuurlijke speelomgeving laten creëren door bijvoorbeeld van gekapte bomen uit Almere gebruik te maken, zoals op het schoolplein van De Driemaster reeds is gerealiseerd.

Duurzaamheid

Prisma zet bij de bestaande gebouwen in op duurzame en energiebesparende maatregelen. Sinds 2016 kiest Prisma ervoor om, zodra de schoolgebouwen toe zijn aan het vervangen van de verlichtingsarmaturen, ledverlichting te installeren .

De Prisma scholen werken actief mee aan het scheiden van afval. Prisma heeft voor elk lokaal een binbang afvalbak aangeschaft zodat leerlingen PMD (Plastic of Metalen verpakkingen en Drinkpakken) en restafval kunnen scheiden. De pilotscholen De Lichtboei, De Optimist en De Windwijzer zijn enthousiast aan de slag gegaan en in 2020 gaan alle scholen van Prisma het afval gescheiden inzamelen.

6. Financieel Jaarverslag en Planning en Control

6.1 Financieel jaarverslag en jaarrekening 2019

Het financieel jaarverslag en de jaarrekening 2019 zijn vastgelegd in een apart document. Dit is te downloaden via onze website www.prisma-almere.nl.

6.2 Algemeen

De bestuursagenda wordt grotendeels bepaald door het Strategisch Beleidsplan (SBP, 2019-2023). Het jaarplan van het College van Bestuur en de jaaragenda van de Directieraad worden deels voorbereid door een Regiegroep en worden afgestemd op de vragen van de scholen in hun ontwikkeling, de strategische uitspraken in het SBP en de ontwikkelingen in de omgeving.

Contactmomenten

Er zijn jaarlijks tenminste zes formele contactmomenten tussen het College van Bestuur en de directeuren. Twee keer per jaar is er een uitgebreide Marap-bespreking (managementrapportage) tussen directie en College van Bestuur. In september wordt het personeel van de school besproken. Aan de orde komen de gesprekkencyclus, knelpunten, formatiebudget, relatie tussen personeel en onderwijskwaliteit. In april ligt de focus op de kwaliteit van het onderwijs.

In februari bezoekt de bestuurder de directies op de scholen waarbij de afspraken vanuit de Maraps worden nagelopen en doelen kunnen worden bijgesteld. Daarnaast legt de bestuurder schoolbezoeken af.

De afdeling P&O bezoekt de scholen tenminste één keer per jaar. Dit bezoek heeft zowel een consultatief als een controlerend karakter. Voorschriften, afspraken en dossiervorming worden dan doorgenomen. Afdeling Financiën & Huisvesting bezoekt de scholen eveneens één keer per jaar.

Prisma heeft een controller die vanuit haar onafhankelijke rol toezicht houdt op de rechtmatigheid en doelmatigheid van de inzet van de middelen door directies en College van Bestuur. De controller kan gevraagd en ongevraagd het bestuur adviseren en is tenminste drie keer per jaar aanwezig op de bijeenkomst van de Raad van Toezicht (toelichting op het bestuursformatieplan, de jaarrekening en de begroting).

De controller monitort maandelijks de financiële administratie. Afwijkingen van de begroting leiden altijd tot een direct overleg. Hierin stemt de controller nauw af met de directeur bestuursbureau. Scholen die met een niet toegestaan tekort werken worden onder verscherpt toezicht gesteld.

Voor de school- en leerlingadministratie wordt gebruik gemaakt van het programma Parnassys. De bovenschoolse module geeft relevante informatie voor bestuur en stafleden. Voor de personeelsadministratie wordt gebruik gemaakt van Raet. De financiële administratie en personeelsadministratie wordt verzorgd door administratiekantoor Dyade.

De leerling prognoses worden jaarlijks in februari aangeleverd door de gemeente Almere en direct voorzien van recente informatie door de directies van de scholen.

De AO-IC van Prisma is in 2019 doorgelicht en aangepast.

6.3 Toezicht en verantwoording

In de gesprekken over de Maraps leggen de directeuren verantwoording af aan het College van Bestuur. In een aantal situaties worden naast de Marap afspraken met de directeur vastgelegd in een managementcontract.

Periodiek legt de bestuurder door een schriftelijke voortgangsverslag verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

Eén keer per twee jaar vraagt het College van Bestuur intern of extern om feedback op het bestuurlijk handelen.

De controller is drie keer per jaar aanwezig op de bijeenkomst van de Raad van Toezicht. De directeur bestuursbureau is tweemaal per jaar aanwezig bij een vergadering van de RvT om de Raad te informeren. De auditcommissie van de RvT bestaande uit twee leden vergadert tenminste drie keer per jaar met de bestuurder in aanwezigheid van de controller. De Raad van Toezicht heeft tenminste een keer per jaar een bijeenkomst met de GMR en een keer een bijeenkomst met de directeuren. De leden van de raad bezoeken jaarlijks een aantal scholen.

De financiële kwartaaloverzichten, de jaarrekening, begroting en het bestuursformatieplan worden eveneens voorgelegd aan de GMR.

6.4 Risicoparagraaf

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Het systeem van risicomanagement verloopt bij Prisma langs drie lijnen: de AO/IC, planning & control en risicoanalyse.

AO/IC

De eerste lijn in risicobeheersing betreft een degelijke administratieve organisatie en interne control. De administratieve organisatie behelst de organisatiestructuur, de taken en bevoegdheden van medewerkers en de processen die zich binnen de organisatie afspelen.. Samen vormen de beschrijvingen een handboek AO/IC dat dient als leidraad voor handelen en als referentiekader voor monitoring; het beschrijft de gewenste praktijksituatie. In 2019-20 is het handboek met externe hulp geactualiseerd en uitgebreid zodat nu alle schoolse en bovenschoolse administratieve processen rond HRM, Financiën, ICT en Huisvesting zijn beschreven.

Onderwijsadministratiekantoor Dyade verzorgt een belangrijk deel van de financiële - en personeels(salaris)administratie .

Planning & Control

De tweede lijn van risicobeheersing betreft het werken volgens een vaste planning & control-cyclus. Het cyclisch proces van plannen, programmeren, budgetteren, evalueren en bijstellen is goed verankerd binnen de organisatie in samenspraak met het administratiekantoor.

De planning & control-cyclus van Prisma omvat de volgende documenten:

- Strategisch Beleidsplan
- Meerjarenexploitatiebegroting en investeringsplan
- Schoolplan en Jaarbegroting op schoolniveau
- Managementrapportages per kwartaal met toelichting
- Meerjaren formatieplan
- Meerjaren plan groot onderhoud
- Jaarverslag met bestuursverslag, jaarrekening en continuïteitsparagraaf

Het Strategisch Beleidsplan is richtinggevend voor de stichting en de aan de stichting verbonden scholen. Om het levend te houden, is het strategisch beleid verankerd in de besturingssystematiek en in de beleidscyclus. In deze besturingssystematiek zijn het strategisch beleidsplan en de schoolplannen richtinggevend voor de komende vier jaar. Jaarlijks beschrijft het bestuur in het bestuurlijk jaarplan welke concrete activiteiten zijn geprioriteerd. Ieder jaar maken scholen een jaarplan voor het komende schooljaar met doelen die zijn afgeleid van het schoolplan en derhalve zijn verbonden met het Strategisch Beleidsplan. De schooldirecties leggen verantwoording af over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten in de managementrapportages. Jaarlijks evalueren het bestuur, de staf en de schooldirectie het Strategisch Beleidsplan en na twee jaar vindt er een tussenevaluatie plaats met de Raad van Toezicht, de directeuren, de staf en de GMR.

In 2019 heeft een extern bureau (Infinite Financieel bv) in het kader van een risicoanalyse de bovengenoemde documenten beoordeeld en gekwalificeerd als 'van goede kwaliteit'. De documenten zijn uniform van stijl en indeling, weerspiegelen grip op de situatie en vertonen de kenmerken van werken in een PDCA-cyclus.

Drie verbeterpunten worden beschreven. De organisatie was al met een proces begonnen:

1. Integraal rapporteren (onderwijs, personeel en financiën meer verbinden)
2. Meer geschreven toelichting
3. Diepere analyse en bestuurlijke duiding om gericht en tijdig bij te sturen

Risicoanalyse

Het directe effect van risico's is vaak financiële schade of imagoschade (met als gevolg minder leerlingen en dus minder baten). Om te voorkomen dat risico's zich voordoen of om de kans of impact van een risico te verminderen, heeft Prisma beheersmaatregelen opgesteld. Bij risicomangement gaat het om een balans tussen risico's nemen en risico's beheersen. De nadruk ligt dan op het verminderen van de kans of de impact; daarnaast kunnen risico's verzekerd of juist voor lief genomen worden. Een voorbeeld is de keuze voor eigen risicodragerschap in de vervangingskosten in plaats van verzekeren via het Vervangingsfonds.

De organisatie hanteert voor de aanvaarde niet-afgedekte risico's een minimale bufferreserve van 3 miljoen euro.

Er zijn twee lijnen uitgezet om het risicomangement cyclisch te implementeren.

Steeds wordt, in combinatie met het jaarplan, een risicoparagraaf over de begrotingsrisico's opgenomen en worden vragen beantwoord als "Zijn er risico's manifest geworden? Hoe zijn we hiermee om gegaan? Hebben de beheersmaatregelen hun effect gehad of moeten ze bijgesteld worden?"

De tweede lijn is de beleidsmatige lijn, waarbij aan (bijna) elk beleidsstuk een risicoparagraaf toe wordt gevoegd. Ook worden projectplannen voorzien van kritische succesfactoren en prestatie-indicatoren met de mogelijkheid van een 'go of no-go moment'.

Dat helpt de financieel- en beleidsverantwoordelijke om geregeld de vraag te beantwoorden of voortgaan met het project nog verantwoord is of dat stoppen beter is.

6.4.1 Risicomangement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Een goede AO/IC en planning & controlcyclus vormen de basis van het risicomangement van Prisma. Zo worden al veel risico's voorkomen of beheerst. Om in kaart te brengen welke actuele risico's zich nog meer kunnen voordoen en of er (aanvullende) beheersmaatregelen nodig zijn, is in 2019 onder leiding van Infinite Financieel een actuele risicoanalyse gemaakt.

Dit traject had een vierledige doelstelling:

1. Het onderscheiden van de belangrijkste risico's voor Prisma
2. Het ontwerpen van beheersmaatregelen voor de belangrijkste risico's
3. Het inzichtelijk maken van de financiële consequenties voor de meerjarenbegroting en de risicobuffer
4. Het creëren van een groter risicobewustzijn bij meer mensen in de organisatie

Dat laatste is gebeurd door een tiental sleutelfunctionarissen in de staf- en lijnorganisatie te betrekken in twee sessies waarin achtereenvolgens de identificatie van risico's en het ontwerpen van beheersmaatregelen centraal stonden.

De adviseurs hebben in het rapport ook aandacht besteed aan de kwaliteit van de financiële documenten, de compliance en de financiële positie van de organisatie, inclusief het buffervermogen.

Overeenkomstig de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJO) worden de belangrijkste door de Prisma geïdentificeerde risico's die zijn gebleken uit de risicoanalyse vermeld volgens de volgende aandachtsgebieden: strategie, operationele activiteiten, financiële positie, financiële verslaggeving, wet- en regelgeving.

Risico's op het gebied van strategie

Strategische risico's zijn risico's met vaak een externe oriëntatie/ontstaansgrond, die een belemmering vormen om de strategie en/of de plannen van de onderwijsinstelling te realiseren. Tijdens de risicoanalyse zijn de volgende strategische risico's gebleken:

- Er blijkt een mismatch tussen de nieuwe bestuurder en de organisatie.
- Toezichthouders eigenen zich een (te) grote rol toe na het vertrek van de huidige bestuurder.
- Er ontstaan zeer moeilijk vervulbare vacatures.
- Meerdere personeelsleden blijken niet op hun taak berekend.
- Bij uitval van een persoon die een unieke staf- of managementfunctie bekleedt, is er geen achterwacht.

Risico's op het gebied van operationele activiteiten

Operationele risico's zijn risico's die de effectiviteit en efficiëntie van de operationele activiteiten van de onderwijsinstelling beïnvloeden. Tijdens de risicoanalyse zijn de volgende operationele risico's gesignaleerd:

- De scholen brengen de leerlingen niet op het niveau dat zij aankunnen.
- De scholen maken de doelen uit het schoolondersteuningsplan (SOP) niet waar.
- De schoolgebouwen belemmeren de realisatie van de onderwijsambities.

Risico's op het gebied van financiële positie

Er zijn geen risico's gesignaleerd op het gebied van financiële positie. De financiële positie van Prisma is gezond en blijft dat ook volgens de kengetallen van de meerjarenbegroting.

Risico's op het gebied van financiële verslaggeving

Dit betreft risico's die van invloed zijn op de betrouwbaarheid van de interne en externe financiële verslaggeving. Het betreft onder andere onzekerheden bij waarderingsvraagstukken. In dit kader signaleert Prisma een risico, namelijk de ontwikkeling in de interpretatie van de regelgeving rondom voorzieningen. De voorziening onderhoud moet op basis van andere inzichten mogelijk anders gewaardeerd worden, er zal gespaard moeten worden per component. Deze methode leidt tot een hogere voorziening ten laste van het beschikbare eigen vermogen.

Risico's op het gebied van wet- en regelgeving

Er zijn geen risico's op het gebied van wet- en regelgeving gebleken.

Geen van de gesignaleerde risico's vertoont een acuut karakter, al bestaat er enige urgentie rond het in goede banen leiden van de overgang naar een nieuwe bestuurder. Enkele risico's vertonen een onderling verband via oorzaak-gevolg relaties; bijvoorbeeld, een kwantitatief tekort aan personeel kan leiden tot kwalitatieve tekortkomingen bij het (huidige) personeel, omdat het aanname beleid wordt versoepeld of omdat vanwege een tekort aan bekwame medewerkers de werkdruk toeneemt.

De acht risico's leiden tot vijf domeinen van beheersmaatregelen:

- A. Bestuur. Zorgvuldige werving en selectie nieuwe bestuurder.
- B. Personeel. Voldoende en kwalitatief goed personeel.
- C. Onderwijs. Op maat en passend onderwijs.
- D. Adequate huisvesting. Prettig, veilig en modern.
- E. Vervanging. Kwetsbaarheid in staf- of managementfuncties.

Ad A. De eerste beheersmaatregel betreft het agenderen van een introductiebijeenkomst met de nieuwe bestuurder, RvT-leden én de portefeuillehouders (directeuren) om verwachtingen te verhelderen en taken en verantwoordelijkheden af te bakenen; en het inplannen van reflectiemomenten om met staf, RvT, directeuren en bestuurder de werkelijke gang van zaken te bespreken. Meerkosten zijn er amper.

Ad B. De tweede beheersmaatregel gaat over HR-beleid om mensen te werven en medewerkers te behouden. Dit betreft intensivering van het beleid gericht op talentmanagement, het vergroten van loopbaanperspectief en het verlagen van de werkdruk. Prisma investeert sterk in goede opleidingstrajecten voor studenten. Prisma heeft begin 2020 een grote instroom van lio-ers. De kosten zijn of worden verdisconteerd in de meerjarenbegroting.

Ad C. De derde beheersmaatregel richt zich op het anders organiseren van het onderwijs. Dit kan op kleine schaal door taken anders weg te zetten, maar ook door meer inzet van vakspecialisten. Op die manier kunnen er in plaats van leerkrachten meer leerkrachtondersteuners of onderwijsassistenten worden aangetrokken, waarvan de beschikbaarheid in Almere groter is. Er zijn meer- en minderkosten aan verbonden die in het formatieplan en de meerjarenbegroting verwerkt worden.

Ad D. Beheersmaatregelen om huisvesting geen belemmerende factor te doen zijn, zijn al bedacht, maar in de Almeerse context niet eenvoudig uitvoerbaar en betaalbaar. Op het punt van klimaatbeheersing heeft Prisma al beheersmaatregelen in gang gezet door een schouw uit te voeren naar de mogelijkheden, kosten en opbrengsten van betere klimaatbeheersing in alle schoolgebouwen van 20 jaar of jonger. Naar schatting zal dit een investering betreffen van gemiddeld € 100.000 per schoolgebouw. De financierbaarheid is geen risico maar vergt een goed investerings- en subsidieplan (gemeente Almere) en inzicht in de langjarige ontwikkeling van de liquiditeitspositie.

Ad E. Met een éénhoofdig CvB en een klein stafbureau vormt de plotselinge uitval van een medewerker een risico dat niet eenvoudig is te beperken, anders dan door een achterwacht of inhuur van interim functionarissen. Operationeel valt het risico te beperken door het actueel houden van de AO/IC, van protocollen en draaiboeken. Prisma heeft het handboek AO/IC in 2019 geactualiseerd. Ten slotte, goed werkgeverschap voor staf- en lijnfunctionarissen kan plotseling vertrek voorkomen. In het verlengde van de maatregelen voor leerkrachten (functiebouwwerk en reiskostenvergoeding) gaat dit ook gelden voor deze functionarissen. De kosten worden meegenomen in de meerjarenbegroting.

6.4.2 Toekomstparagraaf

Verwachtingen

Mobiliteit

In 2018 en 2019 heeft Prisma te maken gehad met een enorme mobiliteit: meer dan 40% van de leerkrachten heeft een baan elders aanvaard en bijna 50% van de scholen heeft een nieuwe directeur. De huidige bestuurder vertrekt eind 2020.

In 2019 en 2020 zijn verschillende vacatures die niet worden ingevuld.

In maart 2020 wordt besloten door de gezamenlijke schoolbesturen om de inhuur van extern personeel af te bouwen.

Ondanks de inzet van een noodplan op stedelijk niveau en extra financiering vanuit het ministerie voor de inzet van zij-instromers zal het lerarentekort urgent en present blijven.

Kwaliteit van onderwijs

De kwaliteit van het onderwijs is een voortdurend punt van zorg binnen Almere. De toegenomen mobiliteit en het lerarentekort dragen er toe bij dat de kwaliteit verder onder druk komt te staan. De stakeholders, de inspectie en de interne gremia zijn zeer positief over de professionele cultuur binnen de stichting. Het scholingstraject van de directeuren draagt in belangrijke mate bij aan integratie in de stichting, aan onderlinge afstemming, samenwerking en ontwikkeling van die professionele cultuur. Doordat er sprake is van gedeeld leiderschap worden verschillende domeinen door portefeuillehouders aangestuurd. Hierdoor is de kwetsbaarheid van de organisatie (zie vorig hoofdstuk adE) sterk verminderd. In 2020 zal er voldoende financiële ruimte beschikbaar komen op bestuursniveau zodat eind schooljaar 20-21 keuzes gemaakt kunnen worden voor versteviging van het werken met portefeuillehouders en een eventuele uitbreiding van het stafbureau.

COVID-19 crisis

Door de COVID-19 crisis die in maart 2020 ontstaat wordt het zelfs onmogelijk om nog fysiek les te geven. Scholen slagen er in binnen twee dagen over te schakelen op "les op afstand". Deze periode duurt naar schatting van 15 maart tot 1 juni. Het is nog moeilijk in te schatten wat de opbrengsten zijn en wat de ontwikkeling is die kinderen in deze periode hebben doorgemaakt. Eventuele financiële gevolgen zijn nog niet duidelijk te vertalen.

Een aantal gevolgen zijn in beeld:

- Kosten van extra hygiënische maatregelen en van middelen in verband met voorschriften rond de 1,5 meter afstand die volwassenen moeten houden.
- Toeleidingstrajecten naar speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs kunnen vertragingen hebben opgelopen dusdanig dat extra expertise moet worden ingekocht om tijdig de adviezen te kunnen afronden voor het nieuwe jaar.
- Voorgenomen samenvoegingen van groepen (bezuinigingsopdracht vanuit het bestuur of eigen keuze) zullen wellicht niet, of in een latere fase worden geëffectueerd om kinderen de gelegenheid te geven de band met hun groep c.q. docent weer op te bouwen.
- Verwachte subsidies (bv voor het schoolleiderstraject en zgn. "Noodplan") zullen niet of slechts gedeeltelijk worden toegekend, omdat zowel Rijk als Gemeente fors bezuinigen.
- Bepaalde (en betaalde) scholingstrajecten gaan langer doorlopen, instroom van afgestudeerde studenten en zij-instromers wordt vertraagd.

Huisvesting

Het IHP van Almere krijgt maar langzaam vorm. De verwachting is dat de grote tekorten die de gemeente heeft zullen leiden tot bijstelling van veel ambities. De regelgeving met betrekking tot levensverlengende renovatie en vervangende bouw zijn niet duidelijk en steeds meer scholen van Prisma zijn rond de 40 jaar. Er is een tekort aan expertise en menskracht op deze portefeuille zowel bij de Gemeente als bij de schoolbesturen.

Aanpak en middelen

Mobiliteit

De regie op de werving en selectie wordt op bestuurlijk niveau versterkt. Portefeuillehouder is directeur bestuursbureau. Werving geschiedt niet alleen op schoolniveau maar ook bovenschools. Uitvoering zal worden gegeven aan het noodplan dat eind april gereed is. De inzet van zij-instromers wordt bevorderd en er wordt stevige inzet op begeleiding van nieuwe leerkrachten en nieuwe directeuren.

Kwaliteit

Bestuurder en portefeuillehouders werken vanuit een op het SBP gebaseerd jaarplan. Scholen hebben hun vierjarig schoolplan gebaseerd op het strategische beleidsplan en vertalen hun schoolplan in een jaarplan met concrete doelen. De doelen van het strategisch beleidsplan

worden jaarlijks geconcretiseerd, geactualiseerd en per twee jaar geëvalueerd met GMR en RvT. De stichting werkt vanuit een PDCA cyclus waarbinnen cyclisch en planmatig de onderwijsinhoudelijke en organisatie (cultuur) doelen worden beschreven die vertaald worden vanuit het strategisch beleidsplan.

COVID-19

Als er sprake lijkt te zijn van dreigende substantiële overschrijdingen zal het bestuur dit agenderen voor het overleg met de RvT en de directeuren. Ook de GMR zal tijdig worden geraadpleegd. Hier is in april 2020 nog geen duidelijk beeld van eventuele financiële gevolgen. Deze lijken (april 2020) bescheiden. De eerste maanden van 2020 laten zien hoe belangrijk dan de cultuur binnen de school en binnen de stichting is. Directies bevestigen het belang van goede samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid bovenschools. Het bestuur zal waar nodig richting geven hierbij afstemmend op landelijk beleid en gemeentelijk overleg. Prisma biedt voldoende mogelijkheden voor scholen om in overleg met de ketenpartners en stakeholders tot passende oplossingen te komen.

Huisvesting

Prisma beschikt over een goed meerjarenonderhoudsplan. Maar voor een goede beoordeling van het fysieke perspectief van een school en in relatie tot bijvoorbeeld ontwikkeling van de wijk, kwaliteit van het onderwijs, stedelijke ambities is het noodzakelijk dat in 20-21 Prisma een meerjarenperspectief op ontwikkelt. Dit betreft het in stand houden van en investeren in een school voor de periode van vijf jaren volgend op het verslagjaar. De toelichting op deze investeringen bevat in ieder geval een beschrijving van de relatie met de strategische doelstellingen, de omvang, het tijdpad, de wijze van financiering, inclusief een duidelijke onderbouwing met analyse van de prognose van de ontwikkeling van leerling-, deelnemers-, of studentenaantallen en het gebruik van sturingsinstrumenten.

6.4.3 Investeringsbeleid

In totaal komen de investeringen in 2019 hoger ten opzichte van 2018. Dit komt door de aanschaf van kopieermachines. In de zomer van 2019 wordt het meubilair op de Ichthus en de Omnibus (2efase) vervangen.

Op de afschrijvingspost schoolmeubilair na is te zien dat de afschrijvingen redelijk op hetzelfde niveau blijven. De investeringen zijn veelal vervangingen. In 2019 neemt de post toe door de afschrijvingen van de zonnepanelen op 2 scholen.

Er is op stichtingniveau geen meerjareninvesteringsplan. In de kadernota 2020 is opgenomen dat deze wel wordt ontwikkeld.

Het onderhoud en de renovatie is opgenomen in het meerjaren onderhoudsplan.

De investeringsplannen op schoolniveau worden jaarlijks geactualiseerd

Financieel kader

A. Het financiële resultaat van iedere kostenplaats dient in principe 0 te zijn. Hierop zijn drie uitzonderingen:

- a) Startende scholen
- b) Sterk groeiende scholen
- c) Bijzondere omstandigheden (ter beoordeling CvB)

In overleg met het CvB is dan tijdelijk een negatieve begroting toegestaan

Daarnaast kan er voor omvangrijke projecten in het kader van het strategisch beleidsplan een beroep op de reserves gedaan worden. Tot slot kan een school beroep doen op eventueel eerder gespaarde middelen.

B. Per school is er een eigen vermogen. Hierdoor hebben de scholen de mogelijkheid om eventueel tijdelijk gelden die overblijven te “sparen” voor komende jaren

- C. Investerings op totaalniveau moeten passen binnen het totaalplaatje van realiseerbare investeringen. Om dit te beoordelen wordt er een liquiditeitsbegroting gemaakt
- D. In de begroting worden zowel de inkomsten als de uitgaven niet geïndexeerd.
- E. Voor de berekening van de rijksbijdrage worden de laats bekende gegevens gebruikt.
- F. De gelden uit de nieuwe achterstandsmiddelen gaan volledig naar de scholen.

6.4.4 Middelen prestatiebox

De besteding van de middelen vindt plaats op schoolniveau. De middelen worden zichtbaar opgenomen in het bestuursformatieplan en toegerekend aan de scholen Zie bijlage 1 en 2

De middelen van de prestatiebox worden besteed aan:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
3. Professionele scholen
4. Doorgaande ontwikkelingen

Dit verslag wordt compleet door de toevoeging van het financieel jaarverslag en de jaarrekening. Indien deze niet in uw bezit zijn kunt u deze inzien via de website www.prisma-almere.nl of via info@prisma-almere.nl aanvragen.

Bijlage 1 Nevenfuncties bestuurder en toezichthouders 2019

De heer E.J.W. Hietland RA, lid

- Financieel directeur Robarcko B.V.
- Lid Raad van Toezicht Stichting Vis a Vis in Almere
- Bestuurslid Stichting Vrijwilligers- en Mantelzorgcentrale Almere
- Lid van de werkveld-adviescommissie van Windesheim Flevoland
- Penningmeester Stichting Young Focus

Mevrouw Mr. A. van Holten, lid

- Raadsheer Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden tot 1 augustus 2019
- Senior rechter bij Rechtbank Overijssel vanaf 1 augustus 2019
- Raadsheer -plaatsvervanger Gerechtshof Amsterdam
- Lid Raad voor de Strafrechtstoepassing en jeugdbescherming
- Plv. voorzitter klachtencie ziekenhuis St. Jansdal Harderwijk
- Voorzitter klachtencie St. vrijwillige hulpdienst Zeewolde
- Voorzitter interne bezwarencie functiewaardering Gezondheidszorg van Stichting Coloriet

De heer Mr. G. Rietkerk, lid

- Jurist bij AVROTROS
- Ondersteuning Stichting Noodopvang Stedenwijk

Mevrouw Drs. M. K. Visser voorzitter

- Directeur-bestuurder Centrada Lelystad
- Lid Raad van Toezicht stichting CJG Rijnmond
- Voorzitter Flevolandse Patientente Federatie
- Bestuurslid Stichting Staverdens Genootschap

De heer Dr. T.M. Willemse

- Associate lector Windesheim
- Voorzitter EAPRIL
- Vice-voorzitter VELON

Nevenwerkzaamheden bestuurder:

- Lid ledenraad Coöperatie Passend Onderwijs (toezichthoudend orgaan)*
- Lid werkgroep PO Raad en Inspectie*
- Lid van de Raad van Toezicht van stichting AGORA te Zaandam
- Lid Raad van Toezicht Stad en Natuur Almere
- Lid bestuur Theatergezelschap de Bonte Hond

* Deze functie is gerelateerd aan de bestuursfunctie van Prisma.

Jaarverslag 2019

Stichting Prisma,
Almere

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

Bestuursverslag:

Financieel beleid	43
Kengetallen	47
Continuïteitsparagraaf	51
Verslag toezichthoudend orgaan	53

Jaarrekening:

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	55
Balans per 31 december 2019	60
Staat van baten en lasten 2019	61
Kasstroomoverzicht 2019	62
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	63
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	66
(Voorstel) bestemming van het resultaat	69
Gebeurtenissen na balansdatum	70
Verbonden partijen	71
Verantwoording subsidies	72
WNT-Verantwoording 2019	73
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	80
Gegevens over de rechtspersoon	81
Ondertekening door bestuurders en raad van toezicht	82

Overige gegevens:

Statutaire bepaling van het resultaat	84
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	85

Bijlagen:

OCW-bijlage	91
-------------	----

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2019 in vergelijking met 31 december 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Materiële vaste activa	4.027.068	3.274.385	Eigen vermogen	5.994.782	5.429.723
Financiële vaste activa	1.010.000	1.710.000	Voorzieningen	1.943.093	1.863.826
Vorderingen	2.151.374	1.446.762	Kortlopende schulden	3.803.438	4.142.984
Liquide middelen	4.552.871	5.005.386			
Totaal activa	11.741.313	11.436.533	Totaal passiva	11.741.313	11.436.533

- Toelichting op de activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn toegenomen met € 752.000 ten opzichte van 2018. In 2019 bedragen de totale investeringen ruim € 1.500.000 (hoog door aanschaf kopieermachines en schoolmeubilair) en de totale afschrijving over 2018 bedraagt € 768.000. Een specificatie van de materiële vaste activa vindt u in de toelichting op de balans.

Financiële vaste activa

In 2019 heeft er een lossing van een obligatiefonds plaatgevonden. Op advies van de bank zijn er met de vrijgekomen middelen geen nieuwe aankopen gedaan. Hierdoor daalt de portefeuille met € 400.000 ten opzichte van eind 2018. De 3,5% Nederland 10/20 obligatie ad € 300.000 is onder de kortlopende vorderingen opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen zijn eind 2019 € 705.00 hoger dan eind 2018. Doordat de bekostiging OCW hoger is geworden is ook de vordering op balansdatum hoger dan vorig jaar en omdat de obligatie 3,5% Nederland 10/20 ad € 300.000 hieronder is verantwoord.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn € 453.000 euro lager dan eind 2018. In het kasstroomoverzicht staat de specificatie van de mutaties in de liquide middelen.

- Toelichting op de passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen

Door de toevoeging van het resultaat 2019 is het eigen vermogen € 565.000 hoger dan eind 2018. In 2019 is een bestemmingsreserve nabetaling cao gevormd ad € 1.100.000 ter compensatie van de kosten van de eenmalige uitkering die in februari 2020 wordt verstrekt.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn € 79.000 hoger dan eind 2018. Deze post bestaat uit de voorziening groot onderhoud en de personele voorzieningen, bestaande uit jubileumvoorziening en overige personele voorziening. Per saldo geeft de post een kleine mutatie ten opzicht van 2018. In de toelichting is te zien dat de jubileumvoorziening daalt als gevolg van hogere gemiddelde vertrekkans en de overige personele voorziening juist toeneemt in verband met lopende langdurige kosten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn € 340.000 lager dan eind 2018. Bij de toelichting op de balans is per post de stand eind 2019 ten opzichte van eind 2018 te zien. Eind 2018 was de post hoog door laat ontvangen facturen van verschillende crediteuren.

Analyse resultaat

De begroting van 2019 liet een negatief resultaat zien van € 563.644. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat in boekjaar 2019 van € 565.059: een verschil van € 1.128.703 met de begroting. Het negatief resultaat over het boekjaar 2018 bedroeg € 195.398.

De afwijking ten opzichte van de begroting 2019 laat zich voornamelijk verklaren door de extra bekostiging die in 2019 is ontvangen van de Overheid. Deze extra bekostiging is voor de nabetaling salarissen aan het personeel. Dit zal in februari 2020 plaatsvinden.

Analyse realisatie 2019 versus realisatie 2018 en realisatie 2019 versus begroting 2019

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 opgenomen. De gerealiseerde staat van baten en lasten is vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 en de gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2018.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil	Realisatie 2018	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	31.082.826	29.022.339	2.060.487	28.630.376	2.452.450
Overige overheidsbijdragen	134.445	20.400	114.045	47.390	87.055
Overige baten	743.779	387.440	356.339	516.692	227.087
Totaal baten	31.961.050	29.430.179	2.530.871	29.194.458	2.766.592
Lasten					
Personele lasten	26.055.939	25.004.143	1.051.796	24.238.771	1.817.168
Afschrijvingen	768.465	815.870	-47.405	695.208	73.257
Huisvestingslasten	2.220.274	2.201.800	18.474	2.225.479	-5.205
Overige lasten	2.386.745	2.042.760	343.985	2.301.363	85.382
Totaal lasten	31.431.423	30.064.573	1.366.850	29.460.821	1.970.602
Saldo baten en lasten	529.627	-634.394	1.164.021	-266.363	795.990
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	56.979	95.000	-38.021	92.399	-35.420
Financiële lasten	21.547	24.250	-2.703	21.434	113
Totaal financiële baten en lasten	35.432	70.750	-35.318	70.965	-35.533
Totaal resultaat	565.059	-563.644	1.128.703	-195.398	760.457

- Toelichting op de staat van baten en lasten:

Afwijkingen ten opzichte van begroting 2019 en ten opzichte van realisatie 2018.

Rijksbijdragen OCenW

De Rijksbijdragen OCenW zijn € 1.948.000 hoger dan begroot, hieronder een specificatie van dit bedrag.

Tariefaanpassingen o.a. voor CAO (salarisverhogingen en nabetalings)	1.324.000
Groeibekostiging, personeel en materieel	254.000
Passend Onderwijs (o.a. tariefverhogingen)	204.927
Achterstandsmiddelen	173.000
Subsidies zij-instroom en overige	104.560
	<u>2.060.487</u>

De verschillende tariefaanpassingen zijn de gevolgen van de CAO aanpassingen en met name voor de extra betalingen in 2020. De groeibekostiging werd in de loop van het jaar bekend, hiervoor zijn ook extra instroomgroepen geformeerd en materiële uitgaven voor gedaan. Per 1 augustus ontvangt Prisma achterstandsmiddelen, dit is nieuw en deels de vervanger van de voorheen ontvangen impuls gelden en gewichtenregeling.

Ten opzichte van de realisatie 2018 zijn de rijksbijdragen ruim 2,5 miljoen hoger. Dit heeft natuurlijk ook te maken met de CAO aanpassingen, de hogere bekostiging voor werkdrukverlaging en nieuwe bekostigingen.

Overige overheidsbijdragen

Hieronder vallen de subsidies van de Gemeente Almere vrijval 1e inrichting en een vergoeding voor de gymzaal. De subsidie 1e inrichting valt vrij bij groei van het aantal leerlingen of bij doorschuiven van onderbouw naar bovenbouw leerlingen, bij verschillende scholen zijn extra materialen aangeschaft.

Overige baten

De overige baten bestaan uit inkomsten uit verhuur, vergoedingen detacheringen en diverse overige vergoedingen en vrijval overige subsidies. Per saldo zijn de overige baten € 356.000 hoger uitgekomen dan begroot. Bij de specificatie van de Baten en Lasten is te zien dat de inkomsten uit verhuur en de opbrengsten detacheringen lager uitkomen dan begroot, maar met name de post overige komt hoger uit, namelijk € 450.000. Onder deze post vallen verschillende overige subsidies vrij waarvoor ook extra kosten zijn gemaakt. Grote posten zijn vrijval zorgmiddelen Passend Onderwijs (150k, inclusief inhaal 2018) en vrijval voorziening jubileumuitkeringen (92k). Deze laatste post is aangepast op basis van de huidige vertrekkers personeel, zie ook de toelichting bij de voorzieningen.

Door deze twee laatste posten zijn de overige baten 2019 hoger dan de realisatie 2018.

Personele lasten

De totale personele lasten zijn € 1.052.000 hoger dan begroot. Wanneer we kijken naar alleen de brutolonen, de sociale lasten en de pensioenpremies dan zien we dat de salariskosten € 228.000 lager uitkomen. In detail is dit terug te zien bij lagere salariskosten leerkrachten dan begroot. Door het leraren tekort is de vervanging veelal via inhuur geregeld.

De overige personele lasten (waaronder inhuur) minus ontvangen uitkeringen zijn dan ook € 1.690.000 hoger dan begroot. In 2019 zijn er diverse scholen die een beroep op inhuur hebben moeten doen vanwege ziekteverzuim of voor zwangerschapsverlof. Daarnaast wordt er ingehuurd voor het vertrekkend personeel en de formatie die niet ingevuld kan worden. De kosten inhuur komen na aftrek van de ontvangen uitkeringen € 936.000 hoger uit dan begroot. De post nascholing is ook hoger uitgekomen, hierin zitten ook de kosten voor scholing zij-instroom waar subsidie voor is ontvangen. Onder deze lasten valt ook de grote dotatie (€ 257.000) aan de overige personele voorziening.

Vergelijken we de personele lasten 2019 met de realisatie 2018 dan zien we per saldo een toename van € 1.820.000. Dit komt grotendeels door de nieuwe CAO in 2018, de stijging van de salariskosten is € 1.100.000. De kosten inhuur zijn beide jaren redelijk gelijk. De kosten nascholing stijgt behoorlijk ten opzichte van 2018, namelijk € 324.000. Deels veroorzaakt door de kosten scholing voor zij-instromers en in 2019 heeft de vierjaarlijkse Prisma Dag plaatsgevonden.

Afschrijvingen

De posten afschrijvingen is lager uitgekomen dan begroot, namelijk € 47.000, dit komt omdat veel investeringen toch net wat later in het jaar zijn gedaan, o.a. de aanschaf van de kopieermachines. Ten opzichte van de realisatie 2018 is de totale afschrijvingslast € 73.000 hoger, maar was ruim € 100.000 hoger begroot.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 18.000 hoger dan begroot. Kijken we in detail dan zien we dat de huurkosten hoger zijn uitgekomen, met name door groei op een aantal scholen waardoor meer huur van lokalen nodig was. Daarnaast zijn de schoonmaakkosten lager uitgekomen door late afrekeningen uit 2018.

Ten opzichte van de realisatie 2018 zijn de huisvestingslasten € 5.000 lager. Ook hier zit de mutatie met name in hogere huurkosten en lagere schoonmaakkosten.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 344.000 lager dan begroot. Hieronder vallen ondermeer de leermiddelen en ICT kosten, deze komen € 212.000 hoger uit dan begroot, maar hier is ook extra materiële groeibekostiging voor ontvangen en heeft er een vrijval vanuit 1e inrichtingsgelden plaatsgevonden in 2019. Daarnaast zien we ook de reproductiekosten wat hoger uitkomen dan begroot, het verbruik is hoger dan ingeschat. En de kostenpost wervingskosten is ook hoger dan begroot, dit komt met name door afkoopsommen voor het overnemen van personeel van uitzendburo's.

Als we de overige lasten 2019 vergelijken met de realisatie 2018 dan zien we dat deze € 85.000 hoger uitkomen. In detail zien we dat de stijging zit bij inventaris en leermiddelen, € 172.000 hoger. De reproductiekosten zijn € 32.000 lager door het nieuw contract en de PR kosten zijn in 2019 € 49.000 lager ten opzichte van 2018, in 2018 was een groot PR project schoolfilm.

Financiële baten

De financiële baten waren te hoog begroot en komen door de lage rentestand en door de lossingen van de laatste twee jaar € 38.000 lager uit ten opzichte van begroting 2019 en € 35.000 lager ten opzichte van de realisatie 2018.

Financiële lasten

De financiële lasten komen wat lager uit dan begroot en zijn nagenoeg gelijk aan de realisatie van 2018.

Investerings en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeit worden de investeringen uit eigen middelen voldaan.

Treasuryverslag

Alle rekening-courant rekeningen zijn ondergebracht bij de ABN/AMRO.

Het treasurystatuut heeft tot doel de kaders aan te geven, waarbinnen het College van Bestuur van Stichting Prisma Almere de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, financiële posities en de hieraan verbonden risico's kan besturen en beheersen. Het statuut maakt de doelstellingen van het treasurybeleid en -beheer en de uitgangspunten, die daaraan ten grondslag liggen, duidelijk. Het primaire doel van het treasurybeleid is het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van Stichting Prisma Almere verbonden zijn. Daarnaast om binnen de financiële mogelijkheden een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen, de lasten zo veel mogelijk te reduceren en zorg te dragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen.

In de praktijk wordt invulling gegeven aan dit profiel door gebruik te maken van vermogensbeheer bij de ABN/AMRO bank. De tegoeden die door vermogensbeheer worden beheerd zijn direct opeisbaar. In 2019 hebben, conform het treasurybeleid geen beleggingen plaatsgevonden in het risicodragend kapitaal. De opbrengsten en baten zijn verantwoord in de financiële exploitatie. Met kwartaalrapportages informeert het College van Bestuur de Raad van Toezicht ten aanzien van de ontwikkelingen in de beleggingen / treasury als geheel.

Per 31 december 2019 bestaat de beleggingsportefeuille uit de volgende obligaties:

3,500% Nederland 10/20	300.000
3,500% Nederlandse Waterschapsbank 11/21	285.000
3,500% European Union 11/21	300.000
3,750% Nederland 06/23	150.000
4,375% Rabobank Nederland 06/21	275.000

In 2019 heeft er een lossing van een obligatiefonds plaatsgevonden. Op advies van de bank is er met de vrijgekomen middelen geen nieuwe aankopen gedaan. Hierdoor daalt de portefeuille met € 400.000 ten opzichte van eind 2018.

KENGETALLEN

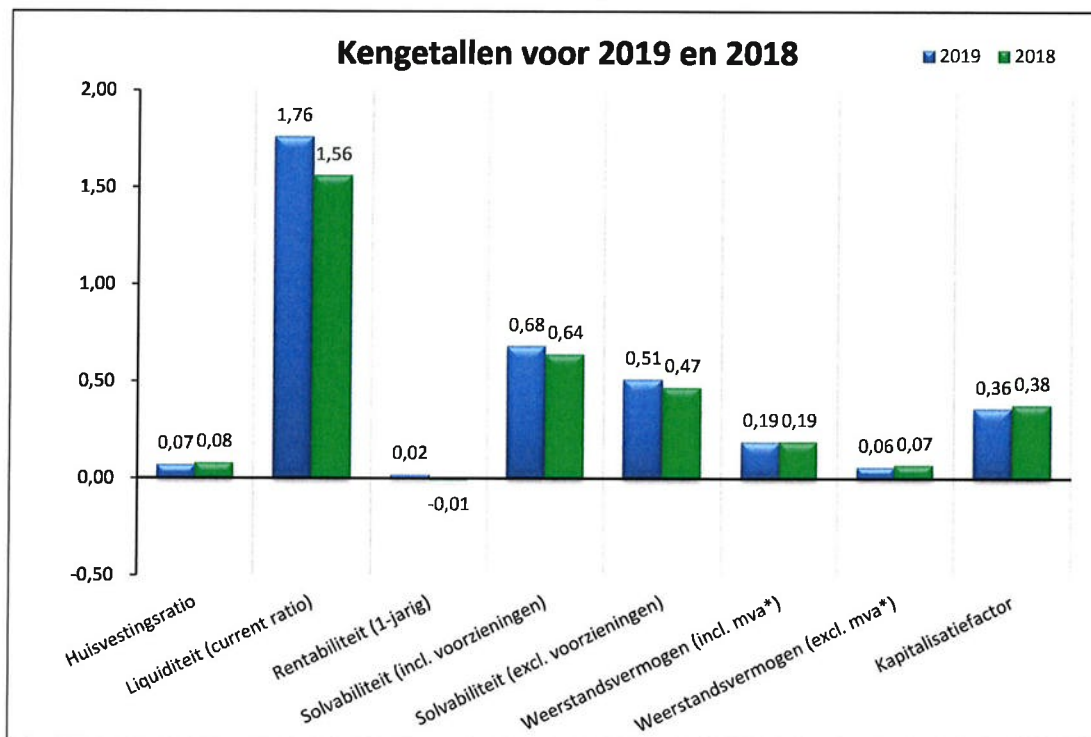
In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie.

Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2019	2018	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,07	0,08	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	1,76	1,56	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,02	-0,01	lager dan -0,10
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,68	0,64	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. voorzieningen)	0,51	0,47	geen
Weerstandvermogen (incl. mva*)	0,19	0,19	kleiner dan 0,05
Weerstandvermogen (excl. mva*)	0,06	0,07	geen
Kapitalisatiefactor	0,36	0,38	geen

* mva: materiële vaste activa

Bovenstaande kengetallen zijn hieronder grafisch weergegeven.

Hierna vindt u de omschrijving en definitie per kengetal inclusief berekening.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

- **Definitie:** Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Huisvestingslasten	2.220.274		2.225.479	
- Afschrijvingen gebouwen en terreinen	18.405		17.961	
Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen		2.238.679		2.243.440
- Totale lasten	31.431.423		29.460.821	
- Financiële lasten	21.547		21.434	
Som totale lasten en financiële lasten		31.452.970		29.482.255
Kengetal:		0,07		0,08

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2019 lager dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de huisvestingsratio gedaald.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie:** De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Liquide middelen	4.552.871		5.005.386	
- Kortlopende effecten	-		-	
- Vorderingen	2.151.374		1.446.762	
- Voorraden	-		-	
Vlottende activa		6.704.245		6.452.148
Kortlopende schulden		3.803.438		4.142.984
Kengetal:		1,76		1,56

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 1,76 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit de posten benoemd in de toelichting op de balans onder 2.4 Kortlopende schulden.

De stichting heeft op 31 december 2019 de beschikking over € 4.552.871 aan liquide middelen en daarnaast € 2.151.374 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 3.803.438.

De liquiditeit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de liquiditeitspositie gestegen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

- **Definitie:** Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Resultaat		565.059		-195.398
- Totaal baten	31.961.050		29.194.458	
- Financiële baten	56.979		92.399	
Som totaal baten inclusief financiële baten		32.018.029		29.286.857
Kengetal 1-jarig:		0,02		-0,01

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De stichting heeft met de totale baten, te weten € 32.018.029, een resultaat behaald van € 565.059. Dit houdt in dat 0,02 deel van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, ofwel van elke euro die wordt ontvangen, wordt € 0,02 behouden en wordt € 0,98 besteed.

De rentabiliteit is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de rentabiliteitspositie gestegen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie inclusief voorzieningen:** Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	5.994.782		5.429.723	
- Voorzieningen	1.943.093		1.863.826	
Som eigen vermogen en voorzieningen		7.937.875		7.293.549
Totaal vermogen		11.741.313		11.436.533
Kengetal:		0,68		0,64

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Deze definitie van de solvabiliteit geeft aan dat 68% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 32% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de solvabiliteitspositie gestegen.

- **Definitie exclusief voorzieningen:** Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen	5.994.782		5.429.723	
Totaal vermogen		11.741.313		11.436.533
Kengetal:		0,51		0,47

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van solvabiliteit.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

- **Definitie inclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		5.994.782		5.429.723
- Totaal baten	31.961.050		29.194.458	
- Financiële baten	56.979		92.399	
Som totaal baten inclusief financiële baten		32.018.029		29.286.857
Kengetal:		0,19		0,19

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2019 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is het weerstandsvermogen gelijk gebleven.

- **Definitie exclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	5.994.782		5.429.723	
- Materiële vaste activa	4.027.068		3.274.385	
Verschil eigen vermogen en materiële vaste activa		1.967.714		2.155.338
- Totaal baten	31.961.050		29.194.458	
- Financiële baten	56.979		92.399	
Som totaal baten inclusief financiële baten		32.018.029		29.286.857
Kengetal:		0,06		0,07

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van het weerstandsvermogen.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

- **Definitie:** De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
- Balans totaal	11.741.313		11.436.533	
- Materiële vaste activa gebouwen en terreinen	272.979		260.923	
Verschil balans totaal en materiële vaste activa gebouwen en terreinen		11.468.334		11.175.610
- Totaal baten	31.961.050		29.194.458	
- Financiële baten	56.979		92.399	
Som totaal baten inclusief financiële baten		32.018.029		29.286.857
Kengetal:		0,36		0,38

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactor.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de stichting.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

Kengetallen

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen per 1 oktober	5.216	5.188	5.288	5.300	5.300
Personele bezetting in fte per 31 december					
Bestuur / Management	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00
Personeel primair proces	348,00	345,00	350,00	350,00	350,00
Ondersteunend personeel	87,00	106,00	105,00	105,00	105,00
Totale personele bezetting	461,00	477,00	481,00	481,00	481,00

Overige kengetallen

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen / Totaal personeel	11,31	10,88	10,99	11,02	11,02
Aantal leerlingen / Onderwyzend personeel	14,99	15,04	15,11	15,14	15,14

- Toelichting op de kengetallen

De verwachting is dat het leerlingaantal - mede door de nieuwe school - in 2020 groeit en dat het de jaren daarna stabiliseert. Op basis van het leerlingaantal zal de formatie worden aangepast. Daarnaast zal er personeel in dienst zijn vanuit de bekostiging werkdrukverlaging.

Balans

Activa	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Materiële vaste activa	3.274.385	4.027.068	4.100.000	4.200.000	4.300.000
Financiële vaste activa	1.710.000	1.010.000	1.010.000	150.000	150.000
Totaal vaste activa	4.984.385	5.037.068	5.110.000	4.350.000	4.450.000
Vorderingen	1.446.762	2.151.374	1.550.000	1.550.000	1.550.000
Liquide middelen	5.005.386	4.552.871	3.146.781	3.802.781	3.997.781
Totaal vlottende activa	6.452.148	6.704.245	4.696.781	5.352.781	5.547.781
Totaal activa	11.436.533	11.741.313	9.806.781	9.702.781	9.997.781
Passiva	Realisatie 31-12-2018	Realisatie 31-12-2019	Prognose 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022
Algemene reserve	4.745.409	4.465.934	4.811.781	4.552.781	4.527.781
Bestemmingsreserves	620.349	1.528.847	100.000	100.000	100.000
Overige reserves / fondsen	63.965	-	-	-	-
Eigen vermogen	5.429.723	5.994.781	4.911.781	4.652.781	4.627.781
Voorzieningen	1.863.826	1.943.093	1.195.000	1.350.000	1.670.000
Kortlopende schulden	4.142.984	3.803.439	3.700.000	3.700.000	3.700.000
Totaal passiva	11.436.533	11.741.313	9.806.781	9.702.781	9.997.781

- Toelichting op de balans

De omvang van de balans laat na 2019 een daling zien. Eind 2019 zit de nabetaling februari 2020 voor 1,1 mio in de bestemmingsreserve. In 2020 en verder daalt het eigen vermogen door deze nabetaling en door de begrote verliezen, dit geheel volgens de begroting 2020 en de meerjarenbegroting. De solvabiliteit 2019 is 68% en daalt naar 63%, dus nog steeds ruim boven de signaleringsgrens van 30%. De materiële vaste activa zijn door investeringen in schoolmeubilair en kopieermachines toegenomen. De verwachting is dat vanaf 2020 de investeringen in de lijn met de afschrijvingen gaan lopen. De financiële vaste activa wordt lager door de lossingen in 2020 en 2021. De voorzieningen lopen op door de grote uitgaven in de jaren 2025 en 2026 voor groot onderhoud.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen	5.216	5.188	5.288	5.300	5.300
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	28.630.376	31.082.826	30.723.000	30.892.000	31.281.000
Overige overheidsbijdragen	47.390	134.445	-	10.000	10.000
Overige baten	516.692	743.779	359.000	393.000	400.000
Totaal baten	29.194.458	31.961.050	31.082.000	31.295.000	31.691.000
Lasten					
Personeelslasten	24.238.771	26.055.939	25.984.000	26.066.000	26.067.000
Afschrijvingen	695.208	768.465	925.000	927.000	930.000
Huisvestingslasten	2.225.479	2.220.274	2.419.000	2.417.000	2.540.000
Overige lasten	2.301.363	2.386.745	2.169.000	2.168.000	2.175.000
Totaal lasten	29.460.821	31.431.423	31.497.000	31.578.000	31.712.000
Saldo baten en lasten	-266.363	529.627	-415.000	-283.000	-21.000
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	92.399	56.979	56.000	48.000	20.000
Financiële lasten	21.434	21.547	24.000	24.000	24.000
Totaal financiële baten en lasten	70.965	35.432	32.000	24.000	-4.000
Totaal resultaat	-195.398	565.059	-383.000	-259.000	-25.000

- Toelichting op de staat van baten en lasten

De rijksbijdragen OCenW zijn begroot op basis van de prognoses van het aantal leerlingen, zoals opgenomen bij de kengetallen. Door de groei van het totaal aantal leerlingen nemen de salariskosten toe, daarentegen is het streven de kosten inhuur lager te houden dan voorgaande jaren. De afschrijvingen zijn door de investeringen hoger en blijven naar verwachting dan gelijk. De huisvestingslasten komen hoger uit door de verhoging dotatie groot onderhoud bij alle scholen. De overige instellingslasten zijn lager dan de realisatie van 2018 en 2019. In die twee jaren zijn er incidentele extra kosten geweest voor de besteding van de middelen uit het herfstakkoord.

Datum:

Plaats:

Naam:

Functie:

Ondertekening:

VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

Ondertekening namens de toezichthouder

Datum:

Plaats:

Naam:

Functie:

Ondertekening:

JAAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in jaren	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Installaties	10-15	6,7% - 10%	500
Schoolmeubilair en inventaris	15-20	5% - 6,7%	500
Schoolmeubilair en inventaris	10	10,00%	500
Huishoudelijke apparatuur en machines	5	20,00%	500
Onderwijskundige apparatuur en machines	5-10	10% - 20%	500
ICT	3-10	10% - 33,3%	500
Leermiddelen	8	12,50%	500

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze obligaties gewaardeerd tegen de nominale kostprijs. Transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Als gevolg van het onrecht niet opnemen van de mutaties op de bankrekeningen van de medezeggenschapsraad zijn middels fouterstel het saldo van de liquide middelen en het private vermogen in de vergelijkende cijfers verhoogd met € 319.181,80.

Als gevolg van het niet beschikbaar zijn van de mutaties gedurende 2019 op de bankrekeningen, is het totaal van de mutatie 2019 middels de resultaatverdeling toegevoegd aan het private vermogen voor een bedrag van € 12.061,66.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve nabetaling cao	Het compenseren van	Zie doel	1.100.000
- Algemene reserve privaat	Niet specifiek	Geen	428.847

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2019 wordt bepaald. De berekening is als volgt:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) +/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2019 wordt er gerekend met een rekenrente van -0,70%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 2,70% is.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2019 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Onder deze post valt onder meer vooruitontvangen investeringssubsidies. Deze subsidies moeten zichtbaar in mindering gebracht worden op de materiële vaste activa of als schuld gepresenteerd worden onder vooruitontvangen investeringssubsidies.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de cao aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2019 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2019 97,80%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangsten leningen.

Dividenden

Dividenden te ontvangen van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra de stichting het recht hierop heeft verkregen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Prijrisico

De instelling loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa en effecten, opgenomen onder vlottende activa. De instelling beheerst het marktrisico door onderscheid aan te brengen in de portefeuille, en limieten te stellen.

Rente- en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van de instelling. Verkoop vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 8 en 60 dagen. Voor grote leveringen kan een afwijkende krediettermijn van toepassing zijn. In dat geval worden aanvullende zekerheden gevraagd, waaronder garantiestellingen.

De instelling heeft vorderingen verstrekt aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

En vergelijkende cijfers 2018. - na verwerking resultaatbestemming -

		31-12-2019		31-12-2018	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	4.027.068		3.274.385	
1.1.3	Financiële vaste activa	1.010.000		1.710.000	
	<i>Totaal vaste activa</i>		5.037.068		4.984.385
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	2.151.374		1.446.762	
1.2.4	Liquide middelen	4.552.871		5.005.386	
	<i>Totaal vlottende activa</i>		6.704.245		6.452.148
	TOTAAL ACTIVA		11.741.313		11.436.533
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	5.994.782		5.429.723	
2.2	Voorzieningen	1.943.093		1.863.826	
2.4	Kortlopende schulden	3.803.438		4.142.984	
	TOTAAL PASSIVA		11.741.313		11.436.533

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019
En vergelijkende cijfers 2018

		2019		Begroet 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	31.082.826		29.022.339		28.630.376	
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	134.445		20.400		47.390	
3.5	Overige baten	743.779		387.440		516.692	
	<i>Totaal baten</i>		<i>31.961.050</i>		<i>29.430.179</i>		<i>29.194.458</i>
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	26.055.939		25.004.143		24.238.771	
4.2	Afschrijvingen	768.465		815.870		695.208	
4.3	Huisvestingslasten	2.220.274		2.201.800		2.225.479	
4.4	Overige lasten	2.386.745		2.042.760		2.301.363	
	<i>Totaal lasten</i>		<i>31.431.423</i>		<i>30.064.573</i>		<i>29.460.821</i>
	<i>Saldo baten en lasten *</i>		<i>529.627</i>		<i>-634.394</i>		<i>-266.363</i>
6	Financiële baten en lasten						
6.1	Financiële baten	56.979		95.000		92.399	
6.2	Financiële lasten	21.547		24.250		21.434	
	<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		<i>35.432</i>		<i>70.750</i>		<i>70.965</i>
	Totaal resultaat *		<u>565.059</u>		<u>-563.644</u>		<u>-195.398</u>

*(- is negatief)

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Een (voorstel) bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

KASSTROOMOVERZICHT 2019
En vergelijkende cijfers 2018

	Ref.	2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)			529.627		-266.363
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:					
- Afschrijvingen	4.2	768.465		695.208	
- Mutaties voorzieningen	2.2	79.267		-93.771	
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat			847.732		601.437
Veranderingen in werkkapitaal:					
- Vorderingen	1.2.2/-1.2.2.14	-721.713		-137.411	
- Kortlopende schulden	2.4/-2.4.18	-339.545		417.154	
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal			-1.061.259		279.743
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			316.100		614.817
Ontvangen interest	6.1.1/-1.2.2.14		17.101		92.481
Betaalde interest	6.2.1/-2.4.18		21.547		21.434
Mutaties overige financiële vaste activa	6.1.4 / 6.2.2		56.979		-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			368.633		685.864
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-1.537.651		-1.024.130	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	1.1.2	16.503		-	
Lossingen financiële vaste activa	1.1.3	700.000		450.000	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-821.148		-574.130
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	2.3	-		-37.302	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-		-37.302
Kasstroom uit overige balansmutaties					
Mutatie liquide middelen	1.2.4		-452.515		74.432
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2019		2018	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		5.005.386		4.611.772	
Mutatie boekjaar liquide middelen		-452.515		74.432	
Stand liquide middelen per 31-12		4.552.871		4.686.204	

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.2 Materiële vaste activa	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	1.1.2.5 Vaste bedrijfs- activa in uitvoering en vooruit- betalingen	1.1.2.6 Niet aan de bedrijfsuit- oefening dienstbare MVA	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 01-01-2019							
Verrijking- of verrijkingssom	504.938	-	8.018.584	4.394.263	-	-	12.917.785
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	244.015	-	5.998.812	3.400.573	-	-	9.643.400
Cumulatieve herwaarderings	-	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa per 01-01-2019	260.923	-	2.019.772	993.690	-	-	3.274.385
Verloop gedurende 2019							
Investerings	30.461	-	1.126.019	381.170	-	-	1.537.650
Desinvesterings	-	-	24.699	2.781	-	-	27.480
Afschrijvingen	18.405	-	505.887	244.173	-	-	768.465
Afschrijvingen op desinvesterings	-	-	10.977	-	-	-	10.977
Mutatie gedurende 2019	12.056	-	606.410	134.216	-	-	752.682
Stand per 31-12-2019							
Verrijking- of verrijkingssom	535.399	-	9.119.905	4.772.652	-	-	14.427.956
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	262.420	-	6.493.722	3.644.746	-	-	10.400.888
Cumulatieve herwaarderings	-	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa per 31-12-2019	272.979	-	2.626.183	1.127.906	-	-	4.027.068

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.3	Financiële vaste activa	Boek- waarde 1-1-2019	Investe- ringen 2019	Desinves- teringen 2019	Kort lopend 2019	Resultaat 2019	Boek- waarde 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€
1.1.3.7	Effecten	1.710.000	-400.000	-	-300.000	-	1.010.000
	Totaal Financiële vaste activa	1.710.000	-400.000	-	-300.000	-	1.010.000
1.1.3.7	Effecten	Boek- waarde 1-1-2019	Investe- ringen 2019	Desinves- teringen 2019	Kort lopend 2019	Boek- waarde 31-12-2019	
		€	€	€	€	€	
1.1.3.7.3	Overige obligaties	1.710.000	-400.000	-	-300.000	1.010.000	
	Totaal Effecten	1.710.000	-400.000	-	-300.000	1.010.000	
1.2	Vlottende activa						
1.2.2	Vorderingen	31-12-2019	31-12-2018				
		€	€	€	€		
1.2.2.2	OCW	1.363.538	1.268.854				
1.2.2.7	Obligatie 3,5% Nederland 10/20	300.000	-				
1.2.2.10	Overige vorderingen	132.449	-				
	Subtotaal vorderingen	1.795.987	1.268.854				
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	160.381	65.929				
1.2.2.14	Te ontvangen interest	34.009	51.110				
1.2.2.15	Overige overlopende activa	160.997	60.869				
	Overlopende activa	355.387	177.908				
	Totaal Vorderingen	2.151.374	1.446.762				
	Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar .						
1.2.2.10	Overige vorderingen	31-12-2019	31-12-2018				
		€	€	€	€		
1.2.2.10.7	Overige vorderingen	132.449	-				
	Totaal Overige vorderingen	132.449	-				
1.2.4	Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018				
		€	€	€	€		
1.2.4.1	Kasmiddelen	333.153	1.268				
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	3.719.612	4.004.118				
1.2.4.3	Deposito's	500.106	1.000.000				
	Totaal Liquide middelen	4.552.871	5.005.386				

2 Passiva

2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen								
2.1.1.1	Algemene reserve	4.940.807	-195.398	-	4.745.409	4.745.409	-279.475	-	4.465.934
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	203.564	-	-	203.564	203.564	896.436	-	1.100.000
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	97.603	319.182	-	416.785	416.785	12.062	-	428.847
2.1.1.8	Statutaire reserves	63.965	-	-	63.965	63.965	-63.965	-	-
	Totaal Eigen vermogen	5.305.939	123.784	-	5.429.723	5.429.723	565.058	-	5.994.781

* Als gevolg van het onrecht niet opnemen van de mutaties op de bankrekeningen van de medezeggenschapsraad zijn middels fouterstef het saldo van de liquide middelen en het private vermogen in de vergelijkende cijfers verhoogd met € 319.181,80.

Als gevolg van het niet beschikbaar zijn van de mutaties gedurende 2019 op de bankrekeningen, is het totaal van de mutatie 2019 middels de resultaatverdeling toegevoegd aan het private vermogen voor een bedrag van € 12.061,66.

De toelichting over de beperkte doelstelling(en) van de reserve(s) is/zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.1	Reserve nabetaling cao	-	-	-	-	-	1.100.000	-	1.100.000
2.1.1.2.6	Reserve BAPO	203.564	-	-	203.564	203.564	-203.564	-	-
	Totaal bestemmingsreserves (publiek)	203.564	-	-	203.564	203.564	896.436	-	1.100.000
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per 01-01-2018	Resultaat 2018	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	97.603	319.182	-	416.785	416.785	12.062	-	428.847
	Totaal bestemmingsreserves (privaat)	97.603	319.182	-	416.785	416.785	12.062	-	428.847

2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrek-king 2019	Vrijval 2019	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	564.164	454.163	208.327	92.326	-	717.674	430.890	163.009	50.775
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	1.299.662	522.500	596.744	-	-	1.225.419	1.016.208	209.211	-
	Totaal Voorzieningen	1.863.826	976.663	805.071	92.326	-	1.943.093	1.447.098	372.220	50.775

* bij netto contante waarde

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2019	Dotatie 2019	Onttrek-king 2019	Vrijval 2019	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2019	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4	Jubileumuitkeringen	367.818	-	11.981	92.326	-	263.511	47.883	91.853	50.775
2.2.1.7	Overige personele voorzieningen	196.346	454.163	196.346	-	-	454.163	383.007	71.156	-
	Totaal personele voorzieningen	564.164	454.163	208.327	92.326	-	717.674	430.890	163.009	50.775

* bij netto contante waarde

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2019	31-12-2018
		€	€
2.4.7	Vooruitgefactureerde termijnen projecten	232.573	284.729
2.4.8	Crediteuren	684.018	787.496
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	886.718	747.382
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	306.555	361.302
2.4.12	Kortlopende overige schulden	44.613	864
	Subtotaal kortlopende schulden	2.154.477	2.181.773
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	408.449	342.700
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	182.158	310.738
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	758.083	687.963
2.4.19	Overige overlopende passiva	300.271	619.810
	Overlopende passiva	1.648.961	1.961.211
	Totaal Kortlopende schulden	3.803.438	4.142.984

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdragen						
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	27.789.152		26.769.355		26.368.274	
Totaal Rijksbijdrage		27.789.152		26.769.355		26.368.274
3.1.2 Overige subsidies						
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	1.871.232		1.032.867		1.060.963	
Totaal Rijksbijdragen		1.871.232		1.032.867		1.060.963
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		1.422.442		1.220.117		1.201.139
Totaal Rijksbijdragen		31.082.826		29.022.339		28.630.376
3.2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en Gemeenschappelijke Regelingen - bijdragen en -subsidies	134.445		20.400		47.390	
Totaal Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		134.445		20.400		47.390
Totaal overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		134.445		20.400		47.390
3.5 Overige baten						
3.5.1 Verhuur	137.355		156.100		162.990	
3.5.2 Detachering personeel	168.510		186.000		174.705	
3.5.5 Ouderbijdragen*	12.062		-		-	
3.5.10 Overige	425.851		45.340		178.996	
Totaal overige baten		743.778		387.440		516.691

* De ouderbijdragen zijn gesaldeerd opgenomen.

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	17.231.657		23.159.848		16.480.277	
4.1.1.2	Sociale lasten	3.052.093		-		3.082.066	
4.1.1.5	Pensioenpremies	2.647.581		-		2.246.935	
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		22.931.331		23.159.848		21.809.278
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	165.491		-		-237.657	
4.1.2.3	Overige	3.208.497		1.848.795		2.934.183	
	Totaal overige personele lasten		3.373.988		1.848.795		2.696.526
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	249.380		4.500		267.034	
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel		249.380		4.500		267.034
	Totaal personele lasten		26.055.939		25.004.143		24.238.770

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 477 in 2019 (2018: 461). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2019	2018
Bestuur / Management	26	26
Personeel primair proces	345	348
Ondersteunend personeel	106	87
Totaal gemiddeld aantal werknemers	<u>477</u>	<u>461</u>

4.2	Afschrijvingen	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	768.465		815.870		695.208	
	Totaal afschrijvingen		768.465		815.870		695.208
4.3	Huisvestingslasten						
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	548.722		498.100		477.336	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	222.097		186.000		213.586	
4.3.4	Energie en water	314.855		342.050		332.922	
4.3.5	Schoonmaakkosten	499.934		551.600		537.975	
4.3.6	Belastingen en heffingen	54.893		48.400		54.642	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	522.500		519.500		519.500	
4.3.8	Overige	57.274		56.150		89.517	
	Totaal huisvestingslasten		2.220.275		2.201.800		2.225.478

4.4	Overige lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	474.978		471.900		455.002	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	70.627		65.050		76.911	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	1.229.181		1.017.000		1.057.055	
4.4.5	Overige	611.959		488.810		712.395	
	Totaal overige lasten		2.386.745		2.042.760		2.301.363

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantsshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

		2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	36.990		28.000		27.830	
4.4.1.1.2	Advieskosten WNT	823		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
			37.813		28.000		27.830

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidige en/of vorig boekjaar.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantsshonoraria zijn verwerkt op basis van het lastenstelsel.

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
6.1.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	56.979		95.000		92.399	
	Totaal financiële baten		56.979		95.000		92.399
6.2	Financiële lasten	2019		Begroot 2019		2018	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	21.547		24.250		21.434	
	Totaal financiële lasten		21.547		24.250		21.434

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		Resultaat 2019	
		€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)	-279.475	
2.1.1.8	Statutaire reserves	-63.965	
			-343.440
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.2.1	Reserve personeel	1.100.000	
2.1.2.6	Reserve BAPO	-203.563	
	Totaal bestemmingsreserves publiek		896.437
2.1.3	<u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>		
2.1.3.1	Algemene reserve privaat	12.062	
	Totaal bestemmingsreserves privaat		12.062
	Totaal resultaat		565.059

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De uitbraak van het coronavirus in februari 2020 raakt ook Stichting Prisma. Er is veel onzekerheid en de gevolgen kunnen nog niet volledig worden overzien hoewel inmiddels wel duidelijk is dat de scholen gedeeltelijk weer open kunnen. De ontwikkelingen volgen zich op dit moment in snel tempo op en het is nog niet duidelijk wanneer alle activiteiten weer in volle omvang kunnen plaatsvinden. Stichting Prisma wordt met name gefinancierd vanuit rijksbijdragen. Dit betekent dat deze inkomsten niet teruglopen en de financiële consequenties relatief beperkt zijn. De gevolgen zijn vooral operationeel zichtbaar in het geven van onderwijs aan de kinderen. Stichting Prisma beschikt over voldoende financiële buffers om de impact hiervan op te kunnen vangen.

Er zijn geen verdere gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Statutaire naam	Juridische vorm 2019	Statutaire zetel	Code acti- viteiten	Deelname- percentage
Stichting Leerlingzorg Almere - PO	Stichting	Almere	1	0%
Stichting leerlingzorg Almere - VO	Stichting	Almere	1	0%
Stichting Almere Speciaal	Stichting	Almere	1	0%
Stichting Taalcentrum Almere	Stichting	Almere	1	0%

VERANTWOORDING SUBSIDIES

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

**G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)**

Omschrijving	Toewijzing		Datum	Prestatie afgerond?
	Kenmerk	Datum		
Lerarenbeurs	diversen	2011-2015	Nee	
Lerarenbeurs	775731-1	20-09-2016	Nee	
Lerarenbeurs	777292-1	20-09-2016	Nee	
Lerarenbeurs	824120-2	23-08-2017	Nee	
Lerarenbeurs	824120-2	23-08-2017	Nee	
Lerarenbeurs	824120-2	23-08-2017	Nee	
Lerarenbeurs	824120-2	23-08-2017	Nee	
Lerarenbeurs	929016-1	30-09-2018	Nee	
Lerarenbeurs	928932-1	30-09-2018	Nee	
Lerarenbeurs	928914-1	30-09-2018	Nee	
Lerarenbeurs	928855-1	30-09-2018	Nee	
Lerarenbeurs	928873-1	30-09-2018	Nee	
Lerarenbeurs	928609-1	30-09-2018	Nee	
Lerarenbeurs	1006745-1	20-09-2019	Nee	
Lerarenbeurs	1007370-1	20-09-2019	Nee	
Lerarenbeurs	1007317-1	20-09-2019	Nee	
Lerarenbeurs	1007344-1	20-09-2019	Nee	
Lerarenbeurs	1007349-1	20-09-2019	Nee	
Lerarenbeurs	1007248-1	20-09-2019	Nee	
Zij-instroomer	649276-1	02-10-2014	Nee	
Zij-instroomer	915000-1	30-04-2018	Nee	
Zij-instroomer	915031-1	30-04-2018	Nee	
Zij-instroomer	931964-1	31-10-2018	Nee	
Zij-instroomer	931959-1	31-10-2018	Nee	
Zij-instroomer	1091431	19-03-2019	Nee	
Zij-instroomer	1091431	19-03-2019	Nee	
Zij-instroomer	1091431	19-03-2019	Nee	
Zij-instroomer	1091431	19-03-2019	Nee	
Zij-instroomer	1091431	19-03-2019	Nee	
Zij-instroomer	1091431	19-03-2019	Nee	

WNT-VERANTWOORDING 2019

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2019
Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	10
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 152.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2019.

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen en toezichhoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Leidinggevende topfunctionaris	
Aanhef	De heer
Voorletters	M.A.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Eijgenstein
Functiegegevens in verslagjaar (2019)	
Functie(s)	Lid CvB
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	Ja
Leidinggevend topfunctionaris bij andere WNT-instelling	Nee
Is werkzaam in dienstbetrekking als topfunctionaris (geen toezichthouder) bij de volgende andere WNT nlichting instelling(en)	Nee
Bezoldiging in verslagjaar (2019)	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	125.837
Beloningen betaalbaar op termijn	19.929
Subtotaal bezoldiging	145.766
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	145.766
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	152.000
Afwijkend maximum vanwege toegekende uitzondering	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens in vorig verslagjaar (2018)	
Functie(s)	Lid CvB
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	122.359
Beloningen betaalbaar op termijn	18.191
Subtotaal bezoldiging	140.550
Bezoldiging	140.550
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	146.000

Toelichting

Bovenstaande leidinggevende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019

Bij deze leidinggevende topfunctionaris(sen) is er geen overschrijding van het bezoldigingsmaximum na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Toezichthouder				
Aanhef	Mevrouw	Mevrouw	De heer	De heer
Voorletters	M.K.	A.	M.	G.
Tussenvoegsel		van		
Achternaam	Visser	Holten	Willemse	Rietkerk

Functievervulling in verslagjaar (2019)

Funcatiecategorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12

Bezoldiging in verslagjaar (2019)

Bezoldiging	7.250	4.500	4.500	4.500
Bezoldiging	7.250	4.500	4.500	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.800	15.200	15.200	15.200

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)

Funcatiecategorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging	7.250	4.500	4.500	4.200
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600

Toelichting

Bovenstaande toezichthoudende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Toezichthouder

Aanhef	De heer
Voorletters	E.J.W.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Hietland

Functievervulling in verslagjaar (2019)

Funcatiecategorie	Lid
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12

Bezoldiging in verslagjaar (2019)

Bezoldiging	4.500
Bezoldiging	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	15.200

Gegevens in vorig verslagjaar (2018)

Funcatiecategorie	Lid
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Bezoldiging	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.600

Toelichting

Bovenstaande toezichthoudende topfunctionaris(sen) heeft (hebben) geen uitkering wegens beëindiging dienstverband in 2019 ontvangen.

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Totale bezoldiging van een topfunctionaris, voor alle functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) topfunctionarissen met een of meerdere functies bij het bevoegd gezag of aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen.

WNT-VERANTWOORDING 2019

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Rechten

Er zijn geen niet uit balans blijvende rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijvende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr.	Omschrijving	Periode van t/m	Loop- tijd Mdn	Bedrag per maand €	Bedrag verslag- jaar €	Bedrag < 1 jaar €	Bedrag 1 - 5 jaar €	Bedrag > 5 jaar €	Bedrag totaal €
1	St. Almeerse scholengroep	1-1-2019 31-12-2024	48	6.125	73.500	-	294.000	-	294.000
2	KSS & Noord Dienstverlening B.V.	15-7-2019 14-7-2021	48	30.988	371.859	371.859	201.422	-	573.281

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Prisma
Rechtsvorm: Stichting
Zetel: Almere
KvK nummer: 41246349

Adres: Randstad 20-31, 1314 BC Almere
Telefoon: 036-5346300
E-mailadres: bestuur@prisma-almere.nl
Internetsite: www.prisma-almere.nl

Contactpersoon: H. Methorst
Telefoon: 0623441126
E-mailadres: h.methorst@prisma-almere.nl

Bestuursnummer: 40114

BRIN-nummers:	12PM	De Ark
	12XA	De Driemaster
	13CW	De Ichthus
	13IF	Het Kompas
	13NH	De Regenboog
	23EV	De Lichtboei
	23ZV	De Olijfboom
	23ZW	De Buitenburcht
	24FT	De Klimop
	25KT	De Kraanvogel
	26AC	De Omnibus
	26AD	De Dukdalf
	27AA	De Optimist
	27XH	De Windwijzer
	27XJ	Het Drieluik
	29XC	De Kleine Wereld
	30PE	De Ruimte
	31LN	De Verwondering
	AH34	Bestuur/BM

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN RAAD VAN TOEZICHT

Bestuurder(s)

Naam	Plaats	Datum	Ondertekend	Reden niet ondertekend
M.A. Eijgenstein	Almere			

Toeziethouder(s)

Naam	Plaats	Datum	Ondertekend	Reden niet ondertekend
M.K. Visser	Almere			

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Prisma, stichting voor protestant christelijk en oecumenisch onderwijs in Almere

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 78 21 30
alphenaanandenrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Prisma, stichting voor protestant christelijk en oecumenisch onderwijs in Almere te Almere gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Prisma, stichting voor protestant christelijk en oecumenisch onderwijs in Almere op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Prisma, stichting voor protestant christelijk en oecumenisch onderwijs in Almere zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 25 juni 2020
Van Ree Accountants

Was getekend: drs. J. Bergman RA

BIJLAGEN

OCW-BIJLAGE

1.2.2.2 Ministerie van OCW

<u>Overlopende post lumpsum</u>	<u>Bekostigings jaar</u>	<u>Beschikking (nummer en datum)</u>	<u>Bedrag beschikking</u> €	<u>Toegerekend t/m jaar 2019</u> €	<u>Ontvangen t/m jaar 2019</u> €	<u>Te vorderen 31-12-2019</u> €
Personeel	2019-2020	diversen	19.517.772	8.132.405	6.768.867	1.363.538
Totaal OCW			<u>19.517.772</u>	<u>8.132.405</u>	<u>6.768.867</u>	<u>1.363.538</u>